

3 1761 07533548 9

Olivieri, Alessandro
Lamellae avreae orphicae

CN
360
05

LAMELLAE AVREAE ORPHICAE

EDIDIT COMMENTARIO INSTRVXIT

ALEXANDER OLIVIERI

PREIS 1.— M.

BONN

A. MARCUS UND E. WEBER'S VERLAG

1915

Tabulae in Usum Scholarum

Editae sub cura **Johannis Lietzmann.**

Wie die vom gleichen Herausgeber und Verlag veröffentlichten „Kleinen Texte für Vorlesungen und Uebungen“ es sich zur Aufgabe stellen, Quellenschriften von geringem Umfang in einer Form und Ausstattung vorzulegen, die sie zur Grundlage des wissenschaftlichen Unterrichts geeignet erscheinen läßt, so sind diese Tafelwerke dazu bestimmt, das für die historisch-philologischen Fächer wichtigste Anschauungsmaterial in einer Gestalt zu bieten, welche technisch allen Anforderungen der Wissenschaft entspricht und dabei doch einen für den Studenten erschwinglichen Preis anzusetzen gestattet. Denn es ist allerdings für den akademischen Unterricht von höchster Bedeutung, daß der Lernende auch die für die Schulung seines Auges bedeutsamen Lehrmittel selbst besitzt und sie nicht nur gelegentlich auf den Bibliotheken oder in den Museen zu Gesicht bekommt. Der Preis von ca. 6 Mark für das gebundene Exemplar wird deshalb möglichst beibehalten werden.

1. **Specimina codicum Graecorum Vaticanorum** collegerunt Pius Franchi de' Cavalieri et Johannes Lietzmann. 1910. XVI S. 50 Tafeln in Lichtdruck. Geb. in Leinenband 6 M. Auf Karton gedruckt in ganz Pergament 12 M.
2. **Papyri Graecae Berolinenses** collegit Wilhelm Schubart. 1911. XXXIV S. 50 Tafeln in Lichtdruck. Geb. in Leinenband 6 M., in ganz Pergament 12 M.
3. **Specimina codicum Latinorum Vaticanorum** collegerunt Franciscus Ehrle S. J. et Paulus Liebaert. 1912. XXVI S. 50 Tafeln in Lichtdruck. Geb. in Leinen 6 M., in ganz Pergament 12 M.
4. **Inscriptiones Latinae.** Collegit Ernestus Diehl. 1912. XXXIX S. 50 Tafeln in Lichtdruck. Geb. in Leinen 6 M., in ganz Pergament 12 M.
5. **Handschriften der Reformationszeit**, ausgewählt von Georg Mentz. 1912. XXXVIII S. 50 Tafeln in Lichtdruck. Geb. in Leinen 6 M., in ganz Pergament 12 M.
6. **Antike Porträts** bearbeitet von Richard Delbrück. Ausgewählte Porträtköpfe auf 62 Lichtdrucktafeln und zahlreichen Abbildungen im Text. Geb. in Leinen 12 M., in ganz Pergament 20 M.
7. **Inscriptiones Graecae** collegit Otto Kern. 1913. XXIII S. 50 Tafeln in Lichtdruck. Geb. in Leinen 6 M., in ganz Pergament 12 M.
8. **Specimina codicum orientalium** conlegit E. Tisserant. 1914. XLVII S. 80 Tafeln in Lichtdruck. Geb. in Leinen 20 M., in ganz Pergament 30 M.

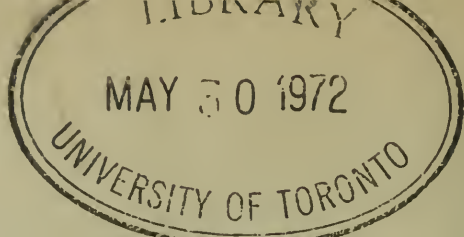
LAMELLAE AVREAE ORPHICAE

EDIDIT COMMENTARIO INSTRVXIT

ALEXANDER OLIVIERI

BONN
A. MARCUS UND E. WEBER'S VERLAG
1915

LAMELLAE AVREAE ORPHICAE

Inscriptiones orphicae aureis lamellis impressae, et in infimae Italiae regionibus, Eleuthernae (in Creta) Romaeque repertae, maximi ponderis ac momenti, quantum et quomodo doctrina quam continent, quaeque humanitatem cultumque Magnae Graeciae proprium haud dubio praebet, a s. IV—III a. Ch. n. ad II post Ch. consensum et alibi invenerit, aperte declarant. Solacium enim et quasi viaticum non modo morituris, sed etiam in res adversas et dolores et miserias vitae humanae fuisse videntur.

Ex uno et eo maiore carmine (cum libro mortuorum apud Aegyptios comparato), hexametris dactylicis exarato, quod *κατάβασις* εἰς Ἄιδου inscriptum Orpheo adscriberetur, excerptas esse putavit Dieterich (Nekyia, Leipzig 1893); quam opinionem primus Rohde in dubium vocavit (Psyche³ II [1903] p. 217, 2).

In tria genera dividi possunt, quorum:

- animae supplicationem ad inferorum reginam regemque atque ceteros deos complectitur, ut se puram, peccato congenito purgatam, pratis beatorum accipiant (A, B, C);
- formulas actionis continet, vel potius studiose consilia ac praecepta animae praebet, quibus illa incolumis et segura post mortem ad sedem beatorum iter faciat (a¹, b¹);
- ex generum a) et b) contaminatione ortum est (A², B²).

Adiecta est lamella (d) quae deorum invocationes habere cultumque dearum, Cereris et Proserpinae, in infima Italia late vulgatum (Orsi, Boll. d'a. 1909, 406; Not. d. sc. (1909) 319 sqq.; Quagliati, Ausonia 1909, 136; Oldfather, Lokrika 433 sqq. [Tübingen 1908]; Die Ausgrab. z. Lokri, Philolog. 1912), detegere videtur.

Cum autem lamellae in infima Italia repertae ad usum societatis cuiusdam (*καθαροί* vel *εὐαγεῖς*) orphicae pythagoricae, fortasse Crotoniensis, referantur, cuius doctrinam certe adumbrant, fuerunt qui non modo symbolica carmina (*τὰ λεγόμενα*) quae mystis hierophanta praeiret mystaeque iisdem verbis redderent, sed quaedam etiam quae rite ad verbum in telesterio peragerentur (*τὰ δρώμενα*), continere arbitrati sint (Harrison, v. infra).

Lamellas, quae in Musaeo neapolitano servantur, ipse diligentissime contuli et examinavi, earumque imagines novas vel potius facsimilia ad usum meum confecit M. Puccetti, vir oculatissimus et peritissimus. Cui, maximeque V. Spinazzola, Musaei moderatori, humanissimo et urbanissimo viro, qui studium meum omnibus modis expedivit, gratias ago quam maximas.

SIGNORVM EXPLICATIO

[aaa]	litterae deletae	} ab editore
<aaa>	„ additae	
aaa	„ mutilae, incertae, vel aliis substitutae.	
...		

a)

A. B. C. Thuriis, in agro Sybaritico, a. 1879 repertae, hodie in Musaeo neapolitano servantur.

A — mm. 51 (lat.), mm. 36 (alt.) — s. IV—III a. Chr. n.; effigiem vide p. 26
 B — „ 47 („), „ 28 („) — „ IV—III „ „ „; effigiem vide p. 26
 C — opistographa mm. 46 (lat.), mm. 25 (alt.) — s. IV—III a. Chr. n.; effigiem vide p. 27.

Edidere: Comparetti, Not. d. sc. 1880 p. 68. 153—162 [designations a Barnabei confectae, ib. 1879, VI fig. 1; 1880, VI fig. 2, 3]; Kaibel, Inscr. Gr. Sic. et It. 641, 1. 2. 3; O. Hoffmann, Dial. Inscr. II 1654; E. Hoffmann, Syll. Epigr. 418, I—III; G. Murray in Append. ad Harrison, Prolegomena to the Study of Greek Religion², Cambridge 1908; Diels³, Die Fragmente der Vorsokratiker II, 176, Berlin 1912; Comparetti, Laminette orfiche, Firenze 1910.

Subsidia interpretationis — Praeter opera quae supra commemoravimus: A. Dieterich, d(e) h(ymnis) o(rphicis) (1891) 30 sqq. = Kl. Schr. (1911) 91 sqq.; N(ekyia), 88 sqq.; (Eine) M(ithrasliturgie) 1903, 136 sqq.; etc.; Rohde, Psyche³ II 208 sqq.; O. Kern, Aus der Anomia 87 sqq.; Gruppe, G(riech.) M(yth.) (1906), II 1028; in R(oscher, Ausf. Lexicon etc.) [Orpheus]; in B(erlin.) P(hilolog.) W(och.) (1912) 103 sqq.; Weil, Études sur l'antiquité grecque 37 sqq., Paris 1900; Harrison, Prolegom. etc. 585 sqq.; Radermacher, Orphica, Rhein. Mus. 67, 472 sqq.; Olivieri, Contributo alla storia della cultura greca nella Magna Grecia e nella Sicilia (Arch. st. per la Sicilia orientale I, 1904); Maass, Orpheus 160 sq. n. 59, München 1895; etc. — De formula ἔρως ἐς γὰρ ἔπειτον cfr. quoque: S. Reinach, Rev. Arch. 1901, II, 202 sqq. = Cultes, mythes et religions II, 123 sqq.; R. Pichon, Rev. des Ét. Gr. 1910, janvier-février 58—61; H. Alline, Le paradis orphique et la formule ΕΡΙΦΟΣ ΕΣ ΓΑΛ' ΕΠΕΤΟΝ 94 sqq. Ἐένια, Athènes 1912; A. Delatte, A propos des inscriptions orphiques sur tablettes d'or, Musée Belge XVII (n° 2, 15 avril 1913) 125 sqq.

Α

ΕΡΧΟΜΑΙ ΕΚ ΚΟΘΑΡΟ ΚΟΘΑΡΑ ΧΘΟΝΙ ΒΑ
 ΣΙΛΕΙΑ ΕΥΚΛΗΣΕΥΒΟΛΕΥΣΤΕ ΚΑΙΑ
 ΘΑΝΑΤΟΙ ΘΕΟΙΑΛΛΟΙΚΑΙ ΓΑΡΕΓΩΝ
 ΥΜΩΝ ΓΕΝΟΣ ΟΛΒΙΟΝ ΕΥΧΟΜΑΙ
 5 ΕΙΜΕΝΑ ΛΑΜΕ ΜΟΡΑ ΕΔΑΜΑΣΕ
 ΚΑΙΑ ΘΑΝΑΤΟΙ ΘΕΟΙΑΛΛΟΙΚΑΙΑΣ
 ΣΤΕΡΟΒΛΗΤΑ ΚΕΡΑΥΝΟΝ ΚΥΚΛΟ
 ΔΕΞΕΠΤΑΝ ΒΑΡΥΠΕΝΘΕΟΣ ΑΡΓΑ
 ΛΕΟΙΟΙ ΜΕΡΤΟ ΔΕ ΠΕΒΑΝ ΣΤΕΦΑ
 10 ΝΟΤΟΣ ΙΚΑΡΤΑΙ ΜΟΙΣΙ ΔΕ ΣΠΟΙ
 ΝΑΣ ΔΕΥΠΤΟ ΚΟΛΠΟΝ ΕΔΥΝΗΧΘΟΝΙ
 ΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣΙ ΜΕΡΤΟ ΔΑΠΕΒΑΝ
 ΣΤΕΜΑΝΟΤΟΣ ΙΚΑΡΤΑΣΙ ΜΟΙ
 ΣΙ ΟΛΒΙΕ ΚΑΙ ΜΑΚΑΡΙΣΤΕ ΘΕΟΣ ΔΕ
 15 ΣΗΙ ΑΝΤΙΒΡΟΤΟΙΟ ΕΡΙΦΟΣ ΕΣ ΓΑΛΕΠΤΟ
 Ν

ἔρχομαι ἐκ κοθαρῶ(ν) κοθάρá, χθονί(ων) βασιλεία,
 Εὐκλής, Εὐβο(υ)λεύς τε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι·
 καὶ γὰρ ἐγὼν ὕμῶν γένος Ὀλβιον εὐχομαι εἶμεν,
 ἀλ(λ)ά με μο(ῖ)ρ[α] ἐδάμασ(σ)ε [καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι]
 5 καὶ ἀσ[σ]τεροβλήτα κεραυνῶν.
 κύκλω(υ) δ' ἐξέπταν βαρυπενθέος ἀργαλείοι,
 ἱμερτο(ῦ) δ' ἐπέβαν στεφάνο(υ) ποσὶ καρπαλίμοισι,
 Δεσ[σ]ποίνας δ[ε] ὑπὸ κόλπον ἔδυν χθονίας βασιλείας
 [ἱμερτο(ῦ) δ' ἀπέβαν στεμάνο(υ) ποσὶ καρπασίμοισι].
 10 'Ὀλβιε καὶ μακαρίστέ, θεὸς εἴ' ἔσῃ ἀντὶ βροτοῖο'.
 ἔριφος ἐς γάλ' ἔπετον.

1 κοθαρο κοθάρá] ο pro α (καθαρο καθαρά) dialecti Eleaticae et Thuriensis (cf. tab. Heracleenses) proprium κοθαρο] ο finale pro ω(ν) χθονι deest syll. postr. ων 2 Εὐβολεύς] ο pro ου 3 εἶμεν forma dialecti peculiaris 4 ἀλλά pro ἄλλά μδρα ο pro οι μο(ῖ)ρα, ut aliis locis (8 etc.), servatur vocalis in fine, ob hiatum elidenda ἐδάμασε σ pro σσ

καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι e versu secundo repetita esse censuerunt Dieterich (d. h. o.), Weil, Radermacher, Comparetti, quorum opinioni consentio; postea signum lacunae posuerunt Murray, Diels³. 5 καὶ ἄσπεροβλήτα (σσ pro σ [vers. 8 Δεσσοίνας] dialecti proprium) κεραυνόν] κατ' ἄσπεροβλήτα κεραυνόν Bücheler [Rh. Mus. 36, 334] („doch ist die Präposition kaum möglich“ Radermacher), καὶ ἄσπεροβλήτα κεραυνός Kaibel, καὶ ἄσπεροπητὰ (praeunte Dieterich, ut adfirmat, qui autem hic ἄσπεροβλήτα damnare non licere adnotavit) κεραυνῶν Weil, καὶ ἄσπεροβλήτα κεραυνῶν Dieterich (d. h. o.) 6 κύκλῳ, 7, 9 ἴμερτο, 7 στεφάνο (cf. 9) o finale pro ου 9=7 at ἀπέβαν pro ἐπέβαν. Inde Harrison quae actiones symbolicas in mysteriis repetitas his lamellis ubique invenit, utra esset forma corrupta indagavit vel ambas genuinas esse (1^a = into 2^a out of a ring or cicle) opinata est στεμάνο pro στεφάνο, καρπασίμοις pro καρπαλίμοις perperam scriptum 10 ΟΛΒΙΕ primae duae litterae incertae, secunda potius A esse videtur.

1 ἔρχομαι cf. Aesch. Eum. 235 Ἐνασσ' Ἀθάνᾳ ἦκω, δέχου etc. κοθαρά sc. anima quae loquitur; femininum enim genus nullo modo sexum loquentis significat. ἐκ κοθαρῶν, κοθαρά interpunxerunt Comparetti (N. d. sc.), O. Hoffmann, Murray, quod oppugnaverunt Bücheler (l. l.), Rohde, Diels (Phil[otesia], v. infra), Comparetti (Lam. orf.) ἐκ κοθαρῶν κοθαρά = mystes sum (οἱ καθαροί = οἱ ὅσιοι), mysteriorum orphicorum particeps sum (Dieterich d. h. o.) — pura expiationibus (τελεταί) purificata (Reinach) — pura et puris orta (Weil, Rohde [sc. parentibus orta qui expiationibus a societate quadam religiosa impositis se purificaverant], Alline). — κοθαρά sc. anima lustrationibus purgata quae peccatum congenitum abstulerunt; vir autem exstasi, quam dicunt, quae efficit ut homo dei consuetudine fruatur, abstinentiis (cfr. Weil), peculiariibus denique καθαρμοῖς sive τελετῶν observantia (cfr. Comparetti), dignus est factus qui mysteriorum particeps sit. ἐκ κοθαρῶν = puris orta (cfr. communem formulam (ἀγαθὴ καὶ ἀγαθῶν, καλὴ καὶ καλῶν [Diels, Phil.]), quia homo, ut postea explicatur (vv. 2—4), origine est divina, at peccato congenito maculatus (Oliv.) χθονί(ων) βασιλεια sc. Proserpina (cfr. βασιλεια γυναικῶν Hom. λ 258; ἀθανάτων βασιλειαν hym. hom XII, 2 καταχθονίων βασιλεια hymn. orph. 29, 6). Ad deam ante omnia et praecipue precem convertit anima; nam et in regno inferorum pindarico (Olymp. II, frag. thren.) et in illis quae a vasculorum pictoribus italicis expressa sunt et in lateribus coctis Locrorum Epyzephyriorum nuperime in lucem editis (cfr. Orsi, Quagliati o. l.), etc. principem Proserpina tenet locum. 2 Εὐκλῆς = Orcus, Pluto (cfr. Hesych. = Ἀΐδης), Ζεὺς χθόνιος (v. Bücheler, o. l. 332; Usener, Griech. Göttern. 11; Diels, Phil. 9.). Εὐβο(υ)λός = Dionysos vel Hades (ὠυτός Ἀΐδης καὶ Διόνυσος Heraclit. frag. 15 Diels³). Dionysum Zagreum (Iacchos) intellego, Plutonis et Persephones filium (cfr. hymn. orph. 19, 8; 30, 6—7). Anima igitur trinitatem: matrem, patrem, filium, invocat. καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι (cfr. Aesch. Ch. 125 etc.) cfr. παρὰ τιμίους θεῶν sc. dei chthonii

qui sunt in honore apud eos qui purgantur, Pind. Ol. II 71; vide et coctos lateres Locrorum et tabulas defixionum, etc. 3 καὶ γὰρ ἐγὼν ὁμῶν γένος ὄλβιον εὖχομαι εἶμεν (cf. πατὴρ δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὖχεται ἔμμεναι υἱός Hom. φ 335 τοῦ ἐγὼ γένος εὖχομαι εἶναι ib. ξ 204 etc.). Anima gloriatur se origine esse divina; homines enim a Titanorum cinere originem ducere (vel Terra et Coelo ortos esse; v. infra). εἶμεν forma dialecti peculiaris. 4 ἀλ(λ)ά με μο(ι)ρ' ἐδάμασ(σ)ε cfr. ἔ μοῖρ' ἐδάμασσε Hom. Σ 119 τούσδε δὲ μοῖρ' ἐδάμασσε θεῶν χ 413 etc. 5 ἀστεροβλήτα] ἀστεροβλήτης = Sternschleuderer (Radermacher), qui percutit astra (Reinach); passivè videtur (fulmen quod ab astris proicitur) interpretatus esse Kaibel. Platonis Reipub. X, 621, b loco: βροντὴν τε καὶ σεισμὸν γενέσθαι καὶ ἐντεῦθεν ἐξαπίνης ἄλλον ἄλλῃ φέρεσθαι ἄνω εἰς τὴν γένεσιν, ἄπτοντας ὥσπερ ἀστέρας laudato collatoque, ita vocem interpretatus est Alline: „le dieu de l'éclair projette les âmes dans l'espace comme des 'fulgurations' instantanées (ἐξαπίνης), ou comme des étoiles filantes“. ἀστεροβλήτα corruptum pro ἀστεροποβλήτα (haplogologiae exemplum viderat iam Brinkmann; cfr. Radermacher) quod in pristini ἀστεροπητα locum irrepperit, opinatus est Rohde. κεραυνῶν part. praes. ex κεραυνῶ (cfr. Pind. Ol. II 27 ἀποθανοῖσα βρόμῳ κεραυνοῦ). Cum autem Rohde μοῖρα idem fecisset atque θάνατος, quod et Homeri carminibus confirmatur (cfr. P. Bohse, Die Moira bei Homer p. 6, Berlin 1893), primum mortem naturalem non apte cum morte fulmine illata coniunctam esse, deinde primitus de fulminatione tantum, quae sacrum et quasi divinum hominem mortuum redderet, mentionem factam esse, animadvertit. Puto equidem ita esse intellegendum: at fato succubui, quia Titani, propter Dionysi devorationem, Iovis fulmine in cinerem sunt redacti; sc. nata sum peccato quodam maculata et inquinata (cfr. Weil). — Quod Iupiter et Fatum coniunguntur cfr. hymn. orph. 59 ἐπεὶ γ' ὅσα γίγνεται ἡμῖν, Μοῖρά τε καὶ Διὸς οἶδε νόος διὰ παντὸς ἅπαντα. 6 Ante hunc versum pausam faciendam esse putavit Alline. Versus 6—9 inepte cum iis qui praecedunt coniunctos esse adnotavit Comparetti. κύκλο(υ) δ' ἐξέπταν βαρυπενθέος ἀργαλέοιο sc. evolavi ex circulo graviter luctuoso, molesto. Circulus est quem Proclus ὁ κύκλος τῆς γενέσεως appellat (fr. orph. 226 [Abel]); cfr. τῆς γενέσεως τροχὸς fr. orph. 226 [Diog. La. VIII, 14, de Pythagora: πρῶτόν τέ φασι τοῦτον ἀποφῆναι τὴν ψυχὴν κύκλον ἀνάγκης ἀμείβουσαν ἄλλοι' ἄλλοις ἐνδείσθαι ζώοις], ὁ τῆς μοίρας τροχός; Empedocl. Καθ. fr. 115; Proserpina et Dionysus precem eius audiverunt qui ritus eorum persequeretur: κύκλου τ' ἀλλῶσαι καὶ ἀναψῦξαι κακότητος fr. orph. 226). Nam apud orphicos pythagoricos infimae Italiae anima in σῶμα transgressa ut in σῆμα moratur (θανόντων μὲν ἐνθάδ' αὐτίκ' ἀπάλαμνοι φρένες ποινὰς ἔτεισαν [ubi ἐνθάδ' cum ποινὰς ἔτεισαν coniungo] Pind. Ol. II 63 cfr. Dieterich, Weil, Gruppe, etc.). Nunc autem ea hoc gloriatur se novis deinceps orbitibus (παλιγγενεσίαι) [ἔσοι δ' ἐτόλμασαν

ἐστρὶς ἐκατέρωθι μείναντες ἀπὸ πάμπαν ἀδίκων ἔχειν ψυχάν etc. Pind. Ol. II, 75] peccatum originale omnino delevisse, iterumque puram, eoque sanctam, factam esse. Quibus actionem symbolicam ad caeremonias mysteriorum orphicorum pythagoricorum pertinentem, esse significatam vidit Harrison. — βαρυπενθέος cfr. οἷσι δὲ Φερσεφόνα ποινὰν παλαιοῦ πένθεος δέξεται Pind. thr. fr. 133 etc. ἀργαλέοιο vox homerica 7 ἱμερτο(ῶ) δ' ἐπέβαν στεφάνο(υ) ποσὶ καρπαλίμοις = pedibus velocibus ad coronam exoptatam perveni. στέφανος est corona quae cingit loca beatorum (cfr. Argonaut. orph. 761) [Dieterich (d. h. o.)], regnum Persephones (Rohde). Hanc opinionem oppugnavit Comparetti (nam loca beatorum ab antiquis in regione remota et solitaria non circumsaepita fingi), qui ita interpretatus est: „ut cursor τῶν ἄθλων, rapido pede, ille (id est mortuus) ad coronam optatam, sc. praemium pietate expetitur, in gremium Proserpinae pervenit“. Actionem symbolicam mysteriorum vidit hic quoque Harrison. ἱμερτο(ῶ) — ποσὶ καρπαλίμοις e lingua homerica desumpta (ἱμερτοῦ στεφάνου Parmenid., 18 A 37 Diels³) — ἐπέβαν cfr. ἀλλὰ γὰρ οὐποτε φῶλα δυσσηπαθέων ἀνθρώπων | τερπωλῆς ἐπέβημεν ὄλῳ ποδὶ Apollon. Rhod. Argon. IV 1165. 8 Δεσ[σ]ποίνας δ' ὑπὸ κόλπον ἔδον χθονίας βασιλείας (cfr. ἰών, παῖς ὣς ὑπὸ μητέρα, δύσκειν εἰς Αἴανθ' Hom. Θ 271) = sinum subivi Proserpinae reginae inferorum. Quibus patet illum ita dicere qui putaverit ab inferorum dea se ut liberum acceptum et quasi adoptatum, intimaque consuetudine cum Proserpina regina coniunctum esse, eadem mystica coniunctione qua olim ipse deus se illi miscuerit (Dieterich [d. h. o.]). Ritus adoptionis admiserunt Gruppe [in R.] (qui et ritum nuptiarum cum deis in mysteriis adhibitum adumbratum esse putavit), Harrison, Alline. Actionem symbolicam (Harrison) oppugnaverunt Rohde (qui ita interpretatus est: „committo me in fidem reginae inferorum, in eius sinu praesidium invenio [at cfr. Dieterich, M. p. 136]) et Comparetti (qui Dantis verba: in grembo a Dio (Inf. XII, 119) in memoriam revocat). 10 ὄλβιε καὶ μακαριστέ, θεὸς δ' ἔσῃ ἀντὶ βροτοῖο (cfr. χρυσᾶ ἔπη 70 sq. ἦν δ' ἀπολείψας σῶμα εἰς αἰθέρ' ἐλευθέριον ἔλθῃς, ἔσσειαι ἀθάνατος θεὸς ἄμβρωτος, οὐκέτι θνητός. Empedocl. frag. 112, 15—16: χαίρετ'· ἐγὼ δ' ὅμῃν θεὸς ἄμβρωτος, οὐκέτι θνητός | πωλεῦμαι μετὰ πᾶσι τετιμένος). Poeta quasi ad dramatis genus, ut ita dicam, praeteriens, sive Proserpinam (Rohde et alii) inducit hisce verbis satisfactionem suam, suumque praesidium et absolutionem votorum mystae magnifice confirmantem, sive mortuum gaudio elatum sibi ipse loquentem (Comparetti). 11 ἔριφος ἐς γάλ' ἔπετον = haedus in lac incidi. Hanc formulam oratione soluta expressam, vario modo viri docti interpretati sunt. Primus Dieterich [d. h. o.] animadvertit: a) in coloniis doricis infimae Italiae Bacchum rite coli ut Ἐρίφον (cf. παρὰ . . Μεταποντίοις Ἐρίφιος [sc. ἐκαλεῖτο Διόνυσος] Apollod. ap. Steph. Byz. Ἀκρώρεια), neque mirum quod eius ministri ἔριφοι se appellasse videntur; b) minime deesse qui putarent

γαλαξίαν i. e. viam lacteam caelestem esse beatorum domicilium. Quare lepidissime sane dici et haedulium nunc domum rediisse ad matris lactea ubera et Dionysi ministrum et mystam, nunc et ipsum deum, qui ὁπὸ κόλπον ἔδω Φερσεφονείας, adiisse ad beatæ vitæ prata lactea. Partem a) huius interpretationis accepit Reinach, qui locum ita explanavit: „haedulus factus sum et lac inveni“, sc. propter consecrationem mystes naturam titanicam, peccato congenito vitiatam et maculatam exuit et haedulo divino (Dionysio Zagreo) similis factus est, cui recens nato nihil aliud aptius quam lac. At vir doctissimus initio cogitaverat hanc formulam actionem symbolicam, sc. balneum vel immersionem mystæ in lac significare posse, quam opinionem amplexus est Pichon, qui tamen eam temperavit, cum putaret pro immersione simulationem immersionis factam esse, et pro lacte mixturam lactis speciem præbentem substitutam. Deinde Harrison cum ἔριφος etc. in formulas rituales relegaverit, utrum mystes in lac reapse inciderit an actio ritualis lac bibendi metaphorice sit descripta, non satis constare adfirmavit. Dieterichi et Reinachi opiniones contaminavit Alline qui ita explicavit: „factus sum (mystes enim loquitur) deus, idem sum atque Dionysus Zagreus et γάλα οὐράνιον sc. viam lacteam habito“. Animam enim ut accederet ad hanc regionem ex alto incidere (cum a terra ad sphaeram planetarum, ad Zodiacum, ad Aquarium ascenderit, inde descendere) coactam esse. Cum autem Comparetti symbolum omnino negasset, mystam purum piūque post mortem beatitudinem æternam consecutum, optime cum agno comparari opinatus est, qui lac sugens, in lac, suum unicum et primum desiderium, inciderit. Ratione interpretandi ἔριφος pro Dionysio laudata, Diels addidit modo: mystes habet nunc abundantiam, lac et mel (cf. Phil.). Delatte postremo πίπτειν εἰς γάλα idem fecit atque πίπτειν εἰς γένεσιν sc. mystam ortu ipso haedulium factum esse, cum ille Dionysio cognatione sit coniunctus quem socii colant. Denique id ille sentit, hanc formulam quæ ab aliis non differat eiusdem generis ἀτὰρ ἐμοὶ γένος οὐράνιον, ὁμῶν γένος ὄλβιον εὐχομαι εἶμεν, e loco suo detortam esse, nam orphicos ad suam originem divinam proclamandam ea usos esse. Rohde Dieterichi opinionem oppugnavit, suam protulit nullam, item Foucart (Recherches sur l'origine et la nature de mystères d'Eleusis 1896) et Weil, quorum prior tantum dixit formulam inexplicabilem (ænigma Grübler [R. É. G. 1909 p. 75]) σύνθεμα vel σύμβολον mystarum fuisse. Quibus expositis, a) hoc certum videtur ἔριφος pro Dionysio adhibitum esse; b) et verisimile ut totius formulæ hæc sit sententia: „factus sum certe deus, quin idem sum atque deus qui societati vestræ præsidet, et anima mea, pueri lac sugentis, pura et innocens est“.

B

ΕΡΧΟΜΑΕΚΑΡΩΙΣΧΟΝΩΝ
 \ΚΑΘΑΡΑΧΟΝΙΩΝΒΑΣ . ΛΗΕΙ
 ΕΥΚΛΕΚΑΙΕΥΒΟΥΛΕΥΙΚΑΙΘΕΟΙΔΑΙΜΟ
 ΕΑΛΛΟΙΚΑΙΓΡΑΕΓΩΝΥΜΩΓΕΝΟΕΥΧΟΜΑ
 ΙΟΛΒΙΟΙΕΙΝΑΙΠΟΝΑΙΔΑΝΤΑΠΕΙΤΕΣΕΙ
 ΕΡΓΩΙΕΝΕΚΑΟΥΤΙΔΙΚΑΩΝ
 ΕΙΤΕΜΕΜΟΡΑΕΔΑΜΑΣΑΤΟ
 ΕΙΤΕΑΣΤΕΡΟΠΗΤΙΚΡΑΥΝΩ^N
 ΝΥΝΔΙΚΕΤΙΙΚΩΙΠΑΙΑΓΝΗΦΕΣΕ
 ΦΟΝΕΑΝΩΣΜΕΙΠΡΟΦΩΠΕΙΨΗ
 ΕΔΡΑΙΣΕΣΕΥΑΓΕΙΩΙ

ἔρχομα(ι) ἐ(κ) κα(θ)α(ρ)ῶν[ς χ(θ)ον(ι)ων\]καθαρά, χ(θ)ονίων
 βασ(ι)λ[η]ε(α),

Εὐκλε καὶ Εὐβουλεῦ[ι] καὶ θεοὶ δαίμο(ν)ε(ς) ἄλλοι·
 καὶ γὰρ ἐγὼν ὁμῶ(ν) γένο(ς) εὐχομαι ὄλβιον εἶναι,
 πο(ι)οῶν δ' ἀνταπέ[ι]τε[σε]ι(ς') ἔργων ἔνεκ[α] οὔτι δικα(ι)ων,
 5 εἴτε με μο(ι)ρ[α] ἐδάμασ(σ)ατ[ο] εἴτ[ε] ἀστεροπητι κ(ε)ραυνῶν.
 νῦν δ' ἰκέτη(ς) ἤκω[ι] παρ' ἀγνή(ν) Φε(ρ)σεφόνε(ι)αν,
 ὥς με[ι] πρόφ(ρ)ω(ν) πέμψῃ(ι) ἔδρα[ι]ς ἐς εὐαγέ[ι]ων.

1 ἔρχομα(ι) litterae finales saepe omittuntur, aliquando littera ι (5 etc.) tantum substituantur καρωι partes verborum saepe omittuntur ς χονων (= χ(θ)ον(ι)ων) \ expunxi; χθονίων enim est praemature scriptum. Nescio quid litterae fragmentum postea exaratum significet βασ(ι)-λ[η]ε(α) litterae in medio verb. omitt.; η supervac. 2 versus vitiosus Εὐβουλεῦ[ι] ι supervac. ὅσοι post καὶ Diels³, καὶ post θεοὶ suppl. Murray. δαίμο(ν)ε(ς) glossema ad θεοὶ applicatum, ut dei inferi aptius et distinctius significarentur (cfr. ὅσοι δαίμονες lam. C), in textum irrepsisse et ἀθάνατοι (A) textus primigenii removisse puto 3 γρα pro γάρ E est proprie nexus ε + ν, at hic litteram ε tantum significat 4 ἀνταπέ[ι]τε[σε]ι(ς') ι primum supervac.; τ secundum, γ potius videtur; σε supervac. ἔνεκ[α] cfr. lam. A, vers. 4 5 versus vitiosus — εὔτε με μοῖρ' ἐδάμασ(σ)ατ(ο) ὅ τ' ἀστεροπητὰ κεραυνῶν dubitanter coniecit Weil; εἴτε με μοῖρα ἐδάμασσ' εἴτε ἀστεροπήτα κεραυνῶν Kaibel; εἴτ' ἐμὲ μοῖρ' ἐδάμασσ' αὖθον στεροπή τε κεραυνῶ (αὖθον = ὥστε αὖθον [sc. με] γενέσθαι i. e. ob actiones minime iustas fatum et fulmen [quae maiores meos, Titanes, me denique percusserunt] me sitibundam fecerunt, sc. mihi vitam in mundo segregato ut degerem decreverunt) Comparetti. Si verum est αὖθον, inquit Gruppe, qui de versu a Comparetti restituto valde dubitat, legendum est potius στεροπή τε κεραυνῶ et ita explicandum: postea (sc. post meam in

mundum segregatum relegationem) me fulmine Iovis (propter Titanum occisionem) siccata et arida rapuit mors. Post ἐδαμάσατο lacunam statuerunt Murray et Diels³, quorum hic scripsit: ἐδαμάσατο (?) * * * στεροπήτι (cfr. Radermacher) κεραυνῷ, ille ἀστεροπήτι (καὶ) κεραυνῷ. At vero ἐδάμασ' αἶον nullo modo praebet lam.; v supra extremam lineam scriptum ad lineam quae sequitur pertinet. Puto autem ἀστεροπητι pro ἀστεροπητῆς (cfr. ἰκέτι = ἰκέτη(ς) versus qui seq.), initio ἀστεροπήτα (cfr. ἀστεροβλήτα lam. A), scriptum esse, eoque ita verum restituendum esse arbitror: εἶτε με μο(ῖ)ρ[α] ἐδάμασ(σ') [ατο] εἶτ[ε] ἀστεροπήτα κ(ε)ραυνῶν. 6 versus vitiosus. ἰω pro ἦκω ἀγνή(ν)] ad metrum restituendum ἀγαυήν scripserunt Diels³, Radermacher (ἀγαυήν Περσεφόνειαν in fine versus, hymn. hom V, 348; πρὸς ἀγαυήν Φερσεφόνειαν hymn. orph. 41, 5; 46, 6; παρ' ἀγαυῆς Φερσεφονείης ib. 44, 6); ἀγνήν ante ἦκω transposuit Comparetti. 7 ι finale post με, in ἔδρα[ις] et εὐαγέ[ι]ων supervac. versus vitiosus; deest enim una syllaba, etiam si ἐς in εἰς mutaverimus. Kaibel pentametrum se agnoscere putavit, quomodo autem metiamur non dixit. Radermacher quoque pentametrum vidit (Comparetti), qui α in ἔδρας ut breve accipiendum et hoc versu carmen finem habere contendit. εἰς εὐαγε(όντ)ων corr. Diels

2 δαίμονες ἄλλοι in fine versus cfr. hym. hom. III, 381 Ἥελιον — καὶ δ. ἄλλους 4 ποινὰν δ' ἀνταπέτεισ' ἔργων (ἔνεκ') etc. (cfr. Hom. II 398 πολέων ἀπετίνοτο ποιήν) Pind. Ol. II, 63 ὅτι θανόντων μὲν ἐνθάδ' αὐτίκ' ἀπάλαμνοι φρένες ποινὰν ἔτεισαν; thren. fr. 133: οἷσι δὲ Φερσεφόνα ποινὰν παλαιῷ πένθεος δέξεται etc. 6—7 hos versus inconcinniter, ut clausulam, iis qui praecedunt applicatos esse censet Comparetti; idemque παρ' . . . Φερσεφόνειαν cum invocatione primi versus χθονίων βασιλεία discrepare vidit. 7 με πρόφρων πέμψη etc. cfr. Parmen. fr. 1, 22 καὶ με θεὰ πρόφρων ὑπεδέξατο ἐς εὐαγέων cfr. hym. hom. V, 273—4 ὄργια δ' αὐτὴ ἐγὼν ὑποθήσομαι, ὥς ἂν ἔπειτα | εὐαγέως ἔρδοντες ἔμδον νόον ἰλάσχοισθε Syn. hym. III, 396 sqq.: ὅθεν ἐκπροφυγὼν | δῶροισι τεοῖς | στέφος εὐαγέων | ἀπὸ λειμῶνων (σοι πλέκω) Callim. h. IV, 98. εὐαγῆς idem esse atque εὐσεβῆς, praeunte Rohde, vidit Comparetti, qui cum negasset hoc epitheton proprium esse et peculiare mystis (oppugnavit enim etymon εὐαγῆς = καθαρός, sc. ἄγει omnino purificatus [Rohde]), ab epigrammate quodam funerario distichum (νῦν — εὐαγέων) petitum esse censuit.

C

ΕΙΡΧΟΜΑΙ ΕΚΑΘΑΡΩΚΑΘ
ΟΒΑΣΙΛΥΡΡΥΚΛΕΥΑΚΑΕΥ
ΒΟΛΕΥΚΑΙΘΕΟΙΟΣΟΙΔΜΟ
ΝΕΣΑΜΟΚΑΙΓΑΡΕΩΥ
5 \ΠΕΝΟΣΕΥΧΟΜΑΕΝΑ
ΟΛΒΙΟΠΟΙΝΑΝΝΑΤΑΤ
ΕΤΕΕΡΓΩΤΙΔΙΚ

ΑΩΝ ΕΤΜΕΜΟΙΡΑ
ΕΤΕΡΟΠΗΤΙΚΗΚΕΡΑ
ΥΝΟ ΝΥΝΔΕΚΗΚΩ
ΙΙΚΩΠΑΡΑΦΣΕΦ
5 ΩΣΑΛΛΕΡΟΦΠΕ ΨΕ^M
ΕΔΡΑΣΕΣΕΥΤ^Ω

ἐ[ι]ρχομαι ἐ(κ) καθαρῶ(ν) καθ(α)ρ(ά, χθ)ο(νίων) βασιλ(εια),
 [υρ] Εὐκλε[υα] κα(ι) Εὐβο(υ)λεῦ καὶ θεοὶ ὅσοι δ(αί)μονες ἄλλο(ι)·
 καὶ γὰρ ἐ(γ)ὼ(ν) ὑ(μῶν) γένος εὖχομαι(ι) ἐ(ι)να(ι) ὀλβιο(ν),
 ποιῶν(δ') ἀνταπέτε(ισ') ἔργω(ν) ἔνεκ' ο(ὔ)τι δικα(ι)ων,
 5 ἐ(ί)τ(ε) με μο(ι)ρ[α] ἑδάμασσ' ἐ(ί)τ(ε) ἄσπεροπητι [κῆ] κεραι-
 νῶ(ν).

νῦν δ[ε] (ι)κ(έτης) ἦκω [ἦκω] παρ' ἀ(γνήν) Φ(ερ)σεφ(όνειαν),
 ὥς με (π)ρόφ(ρων) πέ(μ)ψ(η) [ἔμ'] ἔδρας ἐς εὐ(α)γ(έ)ω(ν).

1 ἐ[ι]ρχομαι in hac quoque lamella litterae in medio et fine verborum supervacaneae ἐ(κ) in medio et fine verborum litterae partesque eorum omittuntur post κα in fine primae lineae compendium esse videtur, fortasse litterarum θ + ρ 2. 3 versus vitiosi 2 post βασιλ: υρ; fortasse <Κο>ύρ(η) supplendum; ρ quod sequitur a sculptore correctum esse in ε videtur ἄλλο(ι), λλ legitur potius μ 3 γένος] πένος legitur et antea signum apparet incertum N cfr. lam. B vers. 3 nullum est compendium 4 ναταπ pro ανταπ 5 κῆ ante κεραινω(ν) expunxi κεραινο ο finale pro ων, cfr. lam. A vers. 1 6 ἦκω bis repetitum 7 ΛΛΕ lam. ἔμ' expunxi. M supra lineam scriptum ΕΥΠ, π pro γ

Cum Comparetti lamellas A, B, C ex poemate (Dieterich) vel carmine funerario precatorio orphico derivatas esse omnino negasset, ab orpheotelesta quodam indigeno illius aetatis textum primigenium, ad usum mystarum vel βεβακχυμένων suae societatis, compositum opinatus est. Discrepantias autem lectionum variis varieque instructis scriptoribus, fortasse lamellarum venditoribus tribuendas, nexuum inopiam et nonnullarum formularum repetitionem ad peculiare repertorium, ex illa congerie librorum excerptum, qui sub nomine Orphei et Musaei ab apostolis illius doctrinae divulgarentur, referendas censuit.

At cum in inscriptionibus B, C anima, postquam se origine esse divinam aperte gloriata est, ut sede beatorum se excipiant oret atque supplicet, in A contra (quae dicendi genere haud dubio vetustior est) primum gratiam petat, postea ita loquatur ut quae gratiam acceperit, hanc inscriptionem pristinam rationem (B, C) cum nova contaminasse putavit Radermacher. Quam discrepantiam cum iam vidisset Rohde, mortuum prioris lamellae (A), maiore spe conflatum, ad finem suae peregrinationis pervenisse, alterum (B, C) humiliorem et modestiorem, in statione quadam peregrinationum morari; inde inscriptionem A ex antiquiore exemplari (s. V), inscriptiones B, C etiam in iis quae cum A congruant, non ex A, sed ex carmine antiquo manasse arbitratus est. Cui opinioni minime equidem assentior; nam cum B et C ex uno eodemque exemplari originem duxisse negari nequeat, in A quoque eandem inesse doctrinam animadverto, animamque in eadem condicione induci versantem, cum momenta tantum actionis, nonnullis locis dissimili ratione, colore vel plus vel minus dramatico, expressa sint.

b

a¹

Peteliae (in Magna Graecia) [apud Strongoli] reperta; hodie servatur in Musaeo britannico — mm. 450 × 270 — s. IV—III a. Chr. n.

Edidere: Franz, Bull. d. Ist. d. Corr. arch. 1836 p. 149 sqq.; Göttling, Narratio de oraculo Trophonii (Jena 1842) = Das Orakel Trophonios in Göttlings Gesam. Abhandlgn. I (1851) p. 157 sqq.; Franz CIG no. 5772 (a. 1857); Kaibel, Ep. gr. ex lap. 1037; Comparetti, Journal of hell. st. III, 111 sqq. [des. C. Smith]; Kaibel, IGIS 638; E. Hoffmann o. l. 419, Weil, Dieterich, N(ekyia) p. 86; Murray, Diels³, Comparetti, Lam. orf.

Subsidia interpretationis: Praeter o. l.: Rohde, Gruppe, Harrison, Olivieri, etc.

ΕΥΡΗΣΣΕΙΣΔΑΙΔΑΟΔΟΜΩΝΕΤΠΑΡΙΣΤΕΡΑΚΡΗΝ
 ΗΝΠΑΡΔΑΥΤΗΙΛΕΥΚΗΝΕΣΤΗΚΥΙΑΝΚΥΠΑΡΙΣΣΟΝ
 ΤΑΥΤΗΣΤΗΣΚΡΗΝΗΣΜΗΔΕΣΧΕΔΟΝΕΜΠΕΛΑΣΕΙΑΣ
 ΕΥΡΗΣΕΙΣΔΕΤΕΡΑΝΤΗΣΜΝΗΜΟΣΥΝΗΣΑΠΟΛΙΜΝΗΣ
 5 ΨΥΧΡΟΝΥΔΩΡΠΡΟΡΕΟΝΦΥΛΑΚΕΣΔΕΠΙΠΡΟΣΘΕΝΕΑΣΙΝ
 ΕΙΠΕΙΝΓΗΣΠΑΙΣΕΙΜΙΚΑΙΟΥΡΑΝΟΥΑΣΤΕΡΟΕΝΤΟΣΑΥΤΑΡΕΜ
 ΟΙΓΕΝΟΣΟΥΡΑΝΙΟΝΤΟΔΕΔΙΣΤΕΚΑΙΑΥΤΟΙΔΙΨΗΙΔΕΙΜΙΑΥ
 ΗΚΑΙΑΠΟΛΥΜΑΙΑΛΛΑΔΟΤΑΙΨΑΨΥΧΡΟΝΥΔΩΡΠΡΟΡΕ
 ΟΝΤΗΣΜΝΗΜΟΣΥΝΗΣΑΠΟΛΙΜΝΗΣΚΑΥΤ . . Σ . ΙΔΩΣΟΥΣΙ
 10 ΠΙΕΙΝΘΕΙΗΣΑΠ ΝΗΣΚΑΙΤΟΤΕΠΕΙΤΑ ΗΡΩΕ
 ΣΣΙΝΑΝΑΞΕΙ ΙΗΣΤΟΔΕΙΓ
 ΘΑΝΕΙΣΘ ΤΟΔΕΓΡΑΨ

ΤΟΓΛΩΣΣΕΙΠΑ ΣΚΟΤΟΣΑΜΦΙΚΑΛΥΨΑΣ

εὐρήσ[σ]εις δ' Ἀίδαο δόμων ἐπ' ἀριστερὰ κρήνην,
 παρ δ' αὐτῇ λευκὴν ἐστηκυῖαν κυπάρισσον·
 ταύτης τῆς κρήνης μηδὲ σχεδὸν ἐμπελάσειας.
 εὐρήσεις δ' ἑτέραν, τῆς Μνημοσύνης ἀπὸ λίμνης
 5 ψυχρὸν ὕδωρ προρέον· φύλακες δ' ἐπίπροσθεν ἔασιν.
 εἰπεῖν· Ἦς παῖς εἰμι καὶ Οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
 αὐτὰρ ἐμοὶ γένος οὐράνιον· τόδε δ' ἴστε καὶ αὐτοί.
 δίψῃ δ' εἰμ[ι] αὕη καὶ ἀπόλλυμαι· ἀλλὰ δότ' αἶψα
 ψυχρὸν ὕδωρ προρέον τῆς Μνημοσύνης ἀπὸ λίμνης·
 10 καὐτ(οί) σ(ο)ι δώσουσι πιεῖν θείης ἀπ(ὸ κρή)νης,
 καὶ τότε ἔπειτ' ἄλλοισι μεθ' ἡρώεσσιν ἀνάξεις.
 ἡς τόδε θανεῖσθ(αι)
 τόδ' ἔγραψ(α)
 τὸ κλέος εἶπα σκότος ἀμφικαλύψας.

1 εδρήσσεις σσ pro σ, vide lam. A v. 5 5 ἐπίπροσθεν ε secundum, initio omissum, additum est supra θ 6 ἀστερόεντος ε finale additum quasi supra α quod sequitur 8 εἰμ[.] cfr. lam. A v. 4 10 ἀπ(ὸ λίμν)ης Franz², Kaibel, Murray, ἀπ(ὸ κρήν)ης Götting, Comparetti, Diels³, etc. 11 τότ' τ primum initio omissum, postea additum. ἄ(λλοις) μεθ' supplavit Kaibel 12 post τόδε signa incerta 13 ἔγραψ(α suppl. Diels³, Alline etc., ἔγραψ(ε (sc. Orpheus) Comparetti 14 ΤΟΓΛΩΣ lam. τὸ κλέος (= notitia, ut apud Hom. usurpatur) correxī 12--14 sententiam ita restituit Alline: „ad docendos morituros (θανεῖσθαι) haec ego scripsi (τόδ' ἔγραψα), qui ad lucem rediī, postquam inferorum tenebrae me obtexerunt“ (σκότος ἀμφικαλύψας). τῆς σῆς εὐσεβείης [cfr. hymn. orph. 86, 7] τόδ' ἔ(χων γέρας οὐ σε) θανεῖσθαι (?) suppl. Comparetti

Götting aliique qui de hac inscriptione initio disceptaverunt eam esse oraculi responsum (Kaibel) et id quidem apollinei, quod interrogantem ad Trophonii Lebadeae remittat, animadverterunt. At mire oppugnavit Comparetti.

1 apparet iam bivium in aditu inferorum collocatum (δεξιόν et ἀριστερόν apud Pythagoricos opposita, sc. bonum et malum significant; similiter Υ Pythagoricum viam ad vitium et virtutem per symbolum significat) Rohde. fons Oblivionis (Λήθης [cfr. Λήθης πεδίον Aristoph. Ran. 186]) sc. quae terrena omnia fugat et oblivioni dat. Hymn. orph. ad Mnem. 9 sqq. μύσταις μνήμην ἐπέγειρε | εὐιέρου τελετῆς, λήθην δ' ἀπὸ τῶνδ' ἀπόπεμπε IGIS 204, 11 (Kaib.): οὐκ ἔπιον λήθης Αἰδωνίδος ἔσχατον ὕδωρ etc. Lucian. de luct. 5 ποτόν μνήμης πολέμον· λήθης γοῶν διὰ τοῦτο ὠνόμασται Plut. de occult. in. VII 1130c etc., (Dieterich, etc.) Paus. IX, 39, 5 2 λευκή κυπάρισσος = populus alba (Comparetti), cupressus (trunco alba) Gruppe (cfr. Hom. ε 64 εὐώδης κυπάρισσος) 3 cfr. hymn. hom. III 523 μηδέποτε ἔμπελάσειν πυκινῷ δόμῳ 4 cfr. ἀνάμνησιν apud Platonem 5 ψυχρὸν ὕδωρ] ψυχή et ἀναψύχειν, εὐψύχειν etc. apte laudat Dieterich (N.) qui formulam nobis notam (A) κύκλου τ' ἀλλύσαι καὶ ἀναψύξαι κακότητος apud orphicos ad extremam redemptionem significandam adhibitam esse putat. Animae purgatae novam et integram vitam inire debent et ad Memoriae fontem bibentes pristinam divinam vitam recordentur necesse est (Comparetti). Cfr. ψυχρὸν ὕδωρ δοίη σοι ἀναξ ἐνέρων Αἰδωνεύς, | ὦ Μέλαν· ἥβης γάρ σοι ἀπώλετο φίλτατον ἄνθος IGIS 1842 (Kaib.) Θ(εοίς) Κ(αταχθονίοις). εὐψύχει, κυρία, καὶ δοίη σοι ὁ Ὅσιρις τὸ ψυχρὸν ὕδωρ etc. vide Dieterich, N.; Maass, Orph. pag. 195, 39. Similia usque a regno medio in libro mortuorum Aegyptiorum scripta leguntur; cfr. Diels, Phil. ψυχρὸν ὕδωρ προρέον cfr. Hom. ρ 209 κατὰ δὲ ψυχρὸν ῥέειν ὕδωρ. φύλακες δ' ἐπίπροσθεν ἔασιν cfr. Hom. M 446 λᾶαν ὅς πολάων ἐστήκει πρόσθεν. 6 Γῆς παῖς εἰμι καὶ Οὐρανοῦ ἀστερόεντος] hic habemus aliam de origine ac nativitate hominum traditionem (Eurip. Melanip. 484 N. ²; Apollon. Rhod. Arg. I 494 sqq. etc. cfr. Dieterich, N. 101 sqq.), ex qua

doctrinam eorum manasse putant, quibus corpus hominis mortui ad terram, animam ad coelum redire placuerit. At illa αὐτὰρ ἐμοὶ γένος οὐράνιον quae hominem a Titanorum cinere originem ducere referunt, novam cum vetustiore traditione contaminatam esse patefaciunt. 7 τόδε δ' ἔσται καὶ αὐτοῖ] custodes eos tantum admittunt, qui praestituta verba, mystis modo nota, pronuntiaverint originemque suam divinam, titanicam, praedicaverint. 8 Aqua et lux sunt Graecis omnium rerum pretiosissimae et ad vitam degendam valde necessariae. 11 ἀνάσσειν absolute, ex usu homerico. 12 hic mysta, cum mortuus est, non θεός, sed ἥρωας fit. Cultus heroum aetatem recentiorem redolere constat. 14 σκότος ἀμφικαλύψας cfr. Hom. Δ 461 τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν etc.; Π 350 θανάτου — νέφος ἀμφεκάλυψεν etc.

b¹

Eleuthernae [in insula Creta] repertae; hodie servantur in Musaeo Atheniensi — A¹ mm. 56 (lat.), mm. 10 (alt.); B¹ 62 × 8; C¹ 55 × 7 — s. II a. Chr. n.

Edidere: Joubin-Myre, Bulletin de Corr. hell. XVII (1893), 121 sqq., 629; Murray; Collitz, Gr. Dial. Inschr. 4959a; Diels³; Comparetti, Lam. orf. [des. Halbherr].

Subsidia interpretationis: Praeter o. l.: Dieterich, N., 107 sqq.

A¹ δίψαι αὔρος ἐγὼ καὶ ἀπόλλυμαι· ἀλλὰ πιέ μοι
κράνας αἰε[ι]ρώ ἐπὶ δεξιᾷ, τῇ(ι) κυφάρισος.
τίς δ' ἐσί; πῶ δ' ἐσί; Γᾱς υἱός ἡμι καὶ Ὠρανῶ ἀστερό-
εντος.

B¹ δίψαι αὔρος ἐγὼ καὶ ἀπόλλυ[μα]μαι· ἀλλὰ πιέ μοι
κράνας αἰε[ι]ρώ ἐπὶ δεξιᾷ, τῇ(ι) κυφάρισος.
τίς δ' ἐσί; πῶ δ' ἐσί; Γᾱς υἱός ἡμι καὶ Ὠρανῶ ἀστερό-
εντος.

C¹ δίψαι αὔρος [αλ. σσ] ἐγὼ καὶ ἀπόλλυμαι· ἀλλὰ πίεμ μου
κράνας αἰενάω ἐπὶ δε(ξ)ιά, τῇ(ι) κυφάρισσος.
τίς δ' ἐσί; πῶ δ' ἐσί; Γᾱς υἱός ἡμ(ι) καὶ Ὠρανῶ ἀστερό-
εντ[ο]ς.

B¹ 1 ἀπολλυMAMAI lam. 3 ἀστεροεντος lam.

C¹ 1 post αὔρος: ΑΛ. CC, ἄλισς Comparetti ἄλις? Diels³ in fine versus MOY lam. 2 IPANAC lam. LIENACΩ lam. 3 ΓΑΣ, Γ ex V correxit sculptor

Ita archetypum restituendum esse censeo:

ῥίψαι αἶος ἐγὼ καὶ ἀπόλλυμαι. ἄλλὰ πῖε μου

κράνας αἰενάω ἐπὶ δεξιᾷ, τῇ(ι) κυφάριστος.

τίς δ' ἐσί; [πῶ δ' ἐσί;] Ῥᾶς υἱὸς ἡμὶ καὶ Ὠρανῶ ἀστερόεντος.

A¹, B¹ 1 ῥίψαι αἶος ἐγὼ καὶ ἀπόλλυμαι. ἄλλὰ πῖε μοι versus vitiosus. C¹ δ.α.ε.κ.α.α. πῖεμ μου — πῖει Gruppe apud Roscher, πῖε μου = πῖ' εἰμ μου = ἐγ μου cfr. locr. ἐ δάμω = ἐκ δῆμου (Schulze) Dieterich N., πῖεμ μοι (subaudit δότε = πῖεῖν μοι δότε, δότε est in lam. Peteliana) Comparetti, Diels³. Oppugnavit Gruppe (B. P. W.), qui pro μοι legit μου, subaudit ἔστι et explicat „sum arida, at bibere (possum) e fonte“, etc. πῖε μμου (cfr. ἐνὶ μμεγάρουσιν apud aeolicos poetas) [Murray] et verba ad fontem directe tribuere praestat 2 A¹ B¹ αἰειρόω, C¹ αἰενάω — αἰεὶ ῥέω Joubin, αἰεὶ ῥέω Tod apud Murray, αἰερόω (aut αἰενάω gen. dor. cum κράνας coniunctus) Murray, αἰενάω Diels³, quam lectionem pristinam puto, nam αἰερόω glossema esse ad αἰενάω (cfr. hymn. orph. 10, 22; etc.) applicatum aperte patet 3 versus ampliatus πῶ δ' ἐσί supervacaneum censuit Diels³

a¹ et b¹ inter se comparatis, has discrepantias adnotare licet: 1) cu-pressus in a¹ ad laevum, in b¹ ad dexterum fontem, posita videtur; 2) in b¹, colore magis dramatico, dialogus inter fontis custodes [vel fontem] et animam directe, in a¹ indirecte habetur. Quod autem b vestigia novarum doctrinarum praebeat, et verbis Γῆς παῖς εἶμι etc. quae ad orphica minime pertinent, et cultu heroum, ut vidimus, comprobatur. Neque praetermittendum est 1) in a) Proserpinam esse quae animam puram in aedes beatorum accipiat, in b) aquam esse Memoriae quae illam in aedes eorum immittat. Puto autem, orphicorum mysteriorum more, etiam in a) de animarum itinere post mortem usque ad Proserpinae prata multa esse relata, maximeque de alba cypresso mentionem nullo modo defuisse; itaque versus 1—6 lamellae a¹ in a) quoque fuisse verisimile esse.

C

A²

Thuriis, in agro Sybaritico, a. 1879 reperta; hodie servatur in Musaeo neapolitano — mm. 81 (lat.), 23 (alt.) — s. IV—III a. Chr. n.

Edidere: Comparetti, Not. d. sc. a. 1879 p. 156—159 [des. Barnabei], Kaibel IG. XIV, 642; Murray; Diels³; Comparetti, Lam. orf.; effigiem vide p. 27.

Subsidia interpretationis: Praeter o. l.: Dieterich, N., p. 85, 2 (cfr. d. h. o. 37, 4; etc.); Rohde, Gruppe, Weil, Harrison, Olivieri etc.

ΑΛΛΟΠΟΝ̄ΑΜΨΥΧΗΤΡΟΛΙΠΗΙΦΑΟΣΑΕΛΙΟΙΟ
ΔΕΞΙΟΝΕΞΟΙΑΣΔΕΕΕΝΑΙΤΕΦΥΛΑΓΜΕΝΟΝ
ΕΙΥΜΑΛΑΠΑΝΤΑΧΑΙΡΕΠΑΘΩΝΤΟΠΑΘΗ
ΜΑΤΟΔΟΥΠΩΠΡΟΣΘΕΕΠΕΤΟΝΘΕΙΣΘΕΟΣΕΓ
5 ΕΝΟΥΕΣΣΕΑΝΘΡΩΠΟΥΕΡΙΦΟΣΕΣΓΑΛΑ
ΕΠΕΤΕΣΧΑΙΡΧΑΙΡΕΔΕΞΙΑΝΟΔΟΙΠΟΡ
ΛΕΙΜΩΝΑΣΤΕΙΕΡΟΥΣΚΑΙΑΛΣΕΑ
ΦΕΡΣΕΦΟΝΕΦΑΣ

ἀλλ' ὁπόταμ ψυχὴ προλίπηι φάος ἀελίοιο,
δεξιὸν εἰς οἷμας δε

— υ υ — εἰ[ε]ναι πεφυλαγμένον εἰ[υ] μάλα πάντα.

χαῖρε παθὼν τὸ πάθημα· τὸ δ' οὐπω πρόσθ[ε] ἐπεπόνθεις·

5 θεὸς ἐγένου ἐξ[ε] ἀνθρώπου· ἔριφος ἐς γάλα ἔπετες.

χαῖρ(ε), χαῖρε, δεξιὰν ὁδοιπορ(ῶν)

λειμῶνάς τ[ε] ἱερὸς καὶ ἄλσεα Φερσεφονείας.

1 ὁποΝαμ; hic quoque videtur esse compendium litterarum ν + τ, cum τ tantum expectemus. ὁπόταμ ψυχὴ nasalis adsimilatur 2—3 δεξιὸν ΕΙ||ΟΙΑΣ δεῖ τινα πεφυλαγμένον εἶ μάλα πάντα legerunt Comparetti ceterique. δεξιὸν εἶσιθι, ὡς δεῖ . . . τινα π. ε. μ. π. Kaibel, qui verum ex duobus coaluisse putat; cum Kaibelio consentit Alline; δεξιὸν ῥοίας(?) Dieterich; δεξιὸν εἰσιέναι [δεῖ τινα] πεφυλαγμένος Rohde; δεξιὸν εἰσοδιᾶι [δεῖ τινα] Diels¹ (= D. F. d. V. 1903); δεξιὸν ἐνθ', ἃς δεῖ [τινα], („gelage auf die rechte Seite, bis wohin man [gelangen] darf“) Diels²; δεξιὸν, Ἐννοίας ἀεῖ τινα (ποσσι φέρεσθαι | χριμπτόμενον κρανᾶς,) πεφυλαγμένον εἶ μάλα πάντα sc. ad dexteram, ad fontem Cogitationis, quae e Memoriae lacu procedit, omnia cavens, Murray (qui in ΔΕΙ ΤΙΝΑ compendium quoque Δε(σπο)ί(νας ὕδα)τι (λίμ)να(ς abditum esse coniecit); δεξιὸν Εὐνοίας sc. ad dexteram Eunoiae (fontis locorum inferorum, cfr. Dante Eunoë), Harrison. δεξιὸν ἐννοίας, πεφυλαγμένον εἶ μάλα πάντα | . . . δεῖ τινα . . . in archetypo fuisse putavit Comparetti, qui ita interpretatus est: brevitatis causa, vel quoque ad secretum rite servandum, mystis impositum, cetera omissa sunt, quae aperte declararent, quid huic viro nomine suo minime designato (cfr. Pind. Olymp. II 64 sqq. τὰ δ' ἐν τᾷδε Διὸς ἀρχῇ | ἀλιτρά κατὰ γὰς δικάζει τις) at omnia inspicienti faciendum esset. δεξιὸν ε[] οιας δεεσναι π. lam., littera secunda verbi secundi incerta est, σ videtur e comparatione huius litterae in aliis lamellis; eoque textum ita legendum puto: ε(ῖ)ς οἷ(μ)ας δ' ἐ(ν)έρων | . . . ε(ῖ)[ε]ναι etc. ε(ῖ)[ε]ναι in hac quoque lamella litterae in medio verborum aut omittuntur aut supervacaneae παντα pro πάντα 4 χαῖρε παθὼν τὸ πάθημα· τὸ δ' οὐπω πρόσθ[ε] ἐπεπόνθεις Kaibel, χαῖρε π.τ. πάθημα· τὸ τ' οὐπω etc. ita quoque coniec. Kaibel, χ.π.τ. πάθημα, τὸδ' οὐπω Murray, χ.π.τ. πάθημα τὸδ' οὐπω Comparetti πρόσθ[ε] 7 τ[ε] vid. lam. A vers. 4 5 εΣε secunda littera σ non ξ videtur, ε finale quoque expungendum ι in ἔριφος (ex υ, ut videtur), (6) χ in secundo χαῖρε (ex ι), ξ in δεξιάν (ex λ), ex correctione 6 ὁδοιπορ

deest verbi exitus ὧν 7 λειμῶνάς τε ἱεροὺς κατ' ἄλσεα Φερσεφονείας legerunt Comparetti ceterique, λειμῶνάς τ(ε) ἱεροὺς κατὰ τ' ἄλσεα etc. Diels³, λειμῶνάς τε ἱεροὺς κατὰ <τ> ἄλσεα etc. Murray, λειμῶνάς θ' ἱεροὺς κατὰ δ' ἄλσεα Φερσεφονείας desiderat Comparetti; λειμῶνάς τε ἱεροὺς καὶ ἄλσεα Φερσεφονέφας (φ tertium pro ι) lamella; ergo optime coniecit Rohde: λειμῶνάς τ(ε) ἱεροὺς καὶ ἄλσεα Φ.

1 ἀλλ' hoc initium nobis manifestum facit e maiore carmine excerpta esse quae sequuntur. ὁπότεαμ — ἀελίοιο (cfr. Hom. γ 314 κτήματά τε προλιπών, hymn. hom. IV 256 ἐπὴν δὴ πρῶτον ἴδῃ φάος ἡελίοιο, id. 273 τῶν . . . ψυχὴ λείπει φάος ἡελίοιο etc.), fr. orph. 224, 5 sqq. ὁπότεα δ' ἄνθρωπος προλίπη φάος ἡελίοιο, | ψυχὰς ἀθανάτας κατάρχει Κυλλήνιος Ἑρμῆς | γαίης ἐς κευθμῶνα πελώριον. „Cum anima currum solis reliquerit“ interpretatus est Dieterich (M. 199), qui peregrinationes animarum varias, etiam in curru solis, cogitat. Puto equidem hic de anima agi quae post vitam terrenam ad loca beata iter faciat. 2 δεξιὸν Hom. Ω 320 δεξιὸς ἀΐξας ὑπὲρ ἄστεος Theogn. 943 ὦδε καταστὰς δεξιὸς, ἀθανάτοις θεοῖσιν ἐπευχόμενος. 3 πεφυλαγμένον εὔ μάλα πάντα cfr. Hes. Op. 491 ἐν θυμῷ δ' εὔ πάντα φυλάσσειο, ib. 765 ἤματα . . . πεφυλαγμένον εὔ κατὰ μοῖραν, Hom. Ψ 343 ἀλλὰ, φίλος, φρονέων πεφυλαγμένος εἶναι. εὔ μάλα ut est in usu homerico. πάντα in fine versus, usus homericus. χαῖρε παθὼν τὸ πάθημα· τὸ δ' οὐπω πρότθ' ἐπεπόνθεις. Quis his verbis animam alloquebatur? Verba esse mortuum mystam alius fortasse mystae vel potius hierophantae compellantis, cum sepulturae ritus fieret, animadvertit Comparetti. Quid autem significant haec: „gaude, quia cruciatum passa es; hunc vero nondum passa eras“? Dieterich (N. 89) interpretatus est: „πάθημα quod anima nondum antea passa erat, i. e. tempore superiore cum ad inferos descendebat; tum enim rursus in corpus ingressura et multa passura erat“; cui opinioni accesserunt Weil (qui, animam, inquit, beatam et felicem salutant, quod extremam expiationem passa sit, iam minime quae eam, ut illae quas antea pertulerat, rursus corpus recipere et induere cogant), Diels³ (per varias, inquit, μετεμψυχώσεως stationes nondum anima ad extremam, ad summam, ad apotheosin pervenerat), Comparetti (salve, ita enim interpretatur, <mysta et καθαρός>), hunc cruciatum passus, haud ulterius passus es, sc. moriens non ad aliam mortem, non e cruciatu ad cruciatum, i. e. ad aliam vitam terrenam progressus es, immo potius deus ex homine factus es). Dissentit autem Alline qui explicat: tum gaude, cum cruciatum illum passa eris quem nondum passa fueris, et laudat versum 10 inscriptionis a¹: καὶ τοῖ σοι δώσωσι πεῖν θείης ἀπὸ κρήνης („cette épreuve est la plus douloureuse de celles que l'âme ait jamais subies“). 4. 6 χαῖρε etc. cfr. lamellam auream in eodem sepulcro quo b¹) repertam [Myre BCH, XVII (1893) p. 629; Comparetti, Lam. orf.]:

ΤΩΝΙ ΚΑΙ Φ
ΟΠΟΝΕΙ ΧΑΙΡΕΝ

Πλού)τωνι καὶ Φ(ι)λ)οπόνει χαίρεν (duo fortasse mystae salutantur) Comparetti; παρὰ Πλού)τωνι καὶ Φ(ερσεφό)ναι ἀπ)οπόνει χαίρεν (= tibi apud Plutonem et Proserpinam sedenti, omnino poena liberatae solutaeque, salutem) Vogliano, Atti della R. Acc. di Arch., Napoli 1913, 269. 5 (ἔριφος etc.) — 6 turbant rationem metricam. δεξιὰν ὁδοιπορῶν haec verba per se ipsa mortuum mystam et purum esse declarant (Comparetti). ὁδοιπορέω deest apud Homerum, qui habet ὁδοιπόρος. 7 cfr. Hom. λ 539 ψυχὴ δὲ ποδώκεος Αἰακίδαο | φοῖτα . . . κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα; κ 509 ἔνθ' ἀκτὴ τε λάχεια καὶ ἄλσεα Περσεφονείης; Pind. thr. fr. 129 φοινικορόδοις δ' ἐνὶ λειμῶνεσσι προάσσιον αὐτῶν (sc. beatorum); Emped. fr. 121 Ἄτης ἂν λειμῶνα. De prato saepe loquitur Plato in scriptis quae doctrinam orphicam pythagoricam adumbrant (sc. in Phaedro, in Rep., in Phaedone, in Gorg.).

Haec inscriptio non modo primo versu necessario ante a¹ subaudienda refert, sed cum tantum de animae purae prudenti et cauto ad dexteram itinere, ubi sunt sedes beatorum, nullam de fonte mentionem habeat, animamque puram in sedem laetissimam post mortem continuo introeuntem faciat, verisimile est eam nihil aliud esse nisi compendium illarum quae ad classem b rettulimus. At vv. 4—5 qui gratulationes, quod anima iterum divinitatem acceperit (5 = A), et vv. 6—7 qui item et vivo colore gratulationes continere beatorum videntur, quod in sedem valde optatam recepta sit, hanc eandem lamellam de qua loquimur etiam ad classem a) propius revocant.

B²

Romae videtur reperta; hodie servatur in Musaeo britannico, — m. 0,750 (lat.), 0,240 (alt.) — s. II p. Chr. n.

Edidit: Comparetti, Atene e Roma VI (1903) p. 161—170; Murray; Diels, in Philotesia, Paul Kleinert dargebracht, Berlin 1907, p. 45 sqq; Diels²; Comparetti, Lam. orf.

Subsidia interpretationis: o. l.

ἔρχεται ἐκ καθαρῶν καθαρὰ, χθονίων βασιλεια,
Εὐκλεες Εὐβουλεῦ τε, Διὸς τέκος ἀγλά[ά]. ἔχω δὲ
Μνημοσύνης τόδε δῶρον αἰοίδιμον ἀνθρώποισιν.
„Καικιλία Σ[ε]κουνδεῖνα, νόμῳι ἔθι δῖα γεγῶσα.“

² Διὸς τέκος ἀγλά[ά]. ἔχω δὲ Διὸς τέκος ἀπα(λ)ά. ἔχω δὲ Comp. (At. e R.). Δ. τ. ἀγλά' (ἀγλαόν expectamus [cfr. et Diels, Phil.

At apud Homerum Διὸς τέκος et cum masculinis et cum femininis coniunctum esse animadvertit Comp.], ἔχω δὲ Diels³ ἀγλαά· ἔχω δὲ Diels, Phil.; consentiunt Kenyon (ap. Murray), Comparetti, dubitat Gruppe (in B. P. W.) Διὸς τέκος, ὅπλα δ' ἔχ' ὥδε = hic recipe Memoriae arma (cfr. ὅπλα δίκαιοσύνης Paul. Rom. VI, 12; 2 Cor. VI, 7 etc.) = lucis arma (ὥδε usus homericus) Murray 4 νόμῳ αἰεὶ διαγεγῶσα Comparetti; oppugnavit Gruppe (o. l.). Melius „Καικιλία Σκουδεῖνα, νόμῳ ἔθι δία (θία Murray) γεγῶσα“ (Diels³)

2 Διὸς τέκος (cfr. Hom. A 202 etc.) Iovis filia. Hic habemus tertiam et, ut videtur, recentissimam (cfr. Hom. Ζεὺς πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε) traditionem (doctrinam orthodoxam in orphicam immissam) de hominum origine ac nativitate. Hanc formulam ad naturam mystae divinam modo designandam adhibitam esse censuit Comparetti. 3 Μνημοσύνης τόδε δῶρον κ. τ. λ. = „cum per totam vitam (inquit anima) divinis legibus obtemperaverim (νόμῳ αἰεὶ διαγεγῶσα), donum hoc teneo Memoriae (dae orphicae), quae diu sancta religionis meae praecepta in memoriam revocavit studioseque confirmavit“, Comparetti. Diels³ quoque Memoriam idem esse atque fontem Memoriae omnino negavit, at Μνημοσύνης δῶρον lamellam ipsam esse intellexit. (The „gift songful among men“ is firstly perhaps the spiritual gift, and then in a secondary sense the actual tablet which both symbolises and preserves from oblivion Cecilia's claims to immortality; and does so in song. Murray). Puto equidem animam in dexteram viam immissam e fonte Memoriae iam bibisse originemque divinam (Διὸς τέκος) iterum meminisse, eoque a deis inferis petere ut sibi absolutionem libentes et laeti concedant. αἰοίδιμον ἀνθρώποισιν cfr. Hom. Z 358 ἀνθρώποισι πελώμεθ' αἰοίδιμοι. („Nur dass es hier in bonam partem von dem goldnen Totenpass gilt, der bei den Menschen als hochheiliges Symbol geschätzt und gepriesen wird“, Diels, Phil.). 4 Καικιλία Σ[κουδεῖνα, νόμῳ ἔθι δία γεγῶσα responsio deorum inferorum qui absolutionem concedunt: „ingredere dea lege“ [„auf Grund des im Totenreich geltenden Gesetzes“, Diels, Phil.] Diels³ νόμῳ „denkt man an die ἑροὶ νόμοι, die am Eingange der Tempel aufgestellt waren und das Ritual und die Aufnahmebedingungen des betreffenden Kultes enthielten. Aehnlich scheint sich der Verfasser auch den Eintritt in das Elysium durch den νόμος χθόνιος geregelt vorzustellen“ Diels, Phil. ἔθι γεγῶσα cfr. ἄλλ' ἔθι χαίρων Aristoph. (Diels, Phil.)

Caecilia Secundina in mystarum numero erat inscripta.

Quibus expositis, hanc lamellam ex a (vv. 1—2 usque ad Εὐβουλεῦ + v. 4) et b (ἔχω — ἀνθρώποισιν) contaminatam novumque aliud verbis Διὸς τέκος inductum esse aperte patet.

Postremo lamellae quas examinavimus

1) quomodo diversa actionis momenta praebeant, ex hac tabella animadvetere licet:

X'

A [B. C]	{	ἔρχομαι ἐκ καθαρῶν καθαρά, χθονίων βασιλεια, Εὐκλῆς, Εὐβουλεύς τε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι· καὶ γὰρ ἐγὼν ὑμῶν γένος ὄλβιον εὔχομαι εἶμεν,	
B. C		ποινὰν δ' ἀνταπέτεισ' ἔργων οὕτι δικαίων,	
B. C [A]		εἴτε με μοῖρ' ἐδάμασσ' εἴτ' ἀστεροπῆτα κεραυνῶν.	5
A	{	κύκλου δ' ἐξέπταν βαρυπενθέος ἀργαλείοι, ἡμερτοῦ δ' ἐπέβαν στεφάνου ποσὶ καρπαλίμοισι, Δεσποίνας δ' ὑπὸ κόλπον ἔδυν χθονίας βασιλείας. 'ὄλβιε καὶ μακαριστέ, θεὸς δ' ἔσῃ ἀντὶ βροτοῖο.'	
		ἔριφος ἐς γάλ' ἔπετον.	

B. C	{	νῦν δ' ἰκέτης ἦκω παρ' ἀγαυὴν Φερσεφόνειαν, ὥς με πρόφρων πέμψῃ ἔδρας ἐς εὐαγέων.	} 7—8
------	---	--	-------

A ²	{	χαῖρε παθῶν τὸ πάθημα· τὸ δ' οὐπω πρόσθ' ἐπεπόνθεις· θεὸς ἐγένου ἐξ ἀνθρώπου· ἔριφος ἐς γάλα ἔπετες.	} 9
----------------	---	---	-----

B²

ἔρχεται ἐκ καθαρῶν καθαρά, χθονίων βασιλεια,	1
Εὐκλεες Εὐβουλεῦ τε,	2
Διὸς τέκος ἀγλά'· ἔχω δὲ	} 3
Μνημοσύνης τόδε δῶρον ἀοίδιμον ἀνθρώποισιν.	
'Καικιλία Σ[ε]κουνδεῖνα, νόμφ' ἔθι διὰ γεγῶσα'.	
	9

X''

a¹

⟨ἀλλ' ὁπόταν, ψυχῇ, προλίπῃς φάος ἀελίοιο⟩,
 εὐρήσεις Ἀίδαο δόμων ἐπ' ἀριστερὰ κρήνην,
 παρ' δ' αὐτῇ λευκὴν ἐστηκυῖαν κυπάρισσον·
 ταύτης τῆς κρήνης μηδὲ σχεδὸν ἐμπελάσειας.
 εὐρήσεις δ' ἑτέραν, τῆς Μνημοσύνης ἀπὸ λίμνης
 ψυχρὸν ὕδωρ προρέον· φύλακες δ' ἐπίπροσθεν ἔασιν.

cf. X', 3 { εἰπεῖν· Ἐγὼ παῖς εἰμι καὶ Οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
 αὐτὰρ ἐμοὶ γένος οὐράνιον· τόδε δ' ἴστε καὶ αὐτοί.
 δίψῃ δ' εἴμ' αὖθι καὶ ἀπόλλυμαι· ἀλλὰ δότ' αἶψα
 ψυχρὸν ὕδωρ προρέον τῆς Μνημοσύνης ἀπὸ λίμνης. } 10
 καὶ αὐτοὶ σοὶ δώσουσι πειεῖν θεΐης ἀπ' (ὁ κρή)νης,
 cf. X', 9 καὶ τότε' ἔπειτ' ἄλλοισι μεθ' ἡρώεσσιν ἀνάξεις.

b¹ { δῖφαι αἶος ἐγὼ καὶ ἀπόλλυμαι· ἀλλὰ πίε μμου } 9—10, 5, 3
 κράνας αἰενάω ἐπὶ δεξιᾷ, τῇ(ι) κυπάριστος.
 τίς δ' ἐσ'; Ἐγὼ υἱὸς ἤμι καὶ Ὠρανῶ ἀστερόεντος. } 6

A²

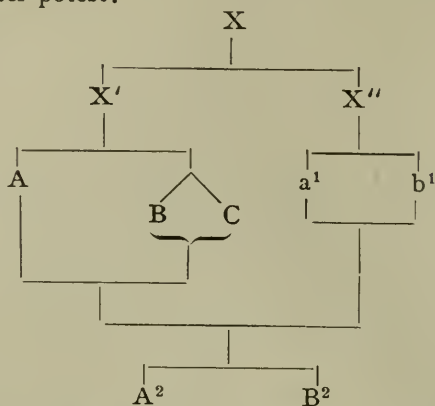
ἀλλ' ὁπόταμ ψυχῇ προλίπῃ φάος ἀελίοιο, <ι>
 δεξιὸν ε<ι>ς οἴ(μ)ας δε 5

εἶναι πεφυλαγμένον εὖ μάλα πάντα.

χαῖρε, χαῖρε, δεξιὰν ὁδοιπορῶν

. X' [B. C, 6—7] λειμῶνάς τε[ε] ἱεροῦς καὶ ἄλσεα Φερσεφονείας.

2) quomodo autem inter se cohaereant, affines diversaeque sint, ex hoc stemmate disci potest:

Hoc nobis igitur certum videtur omnes ex uno carmine (X) vetusto, lingua homerica suffuso, originem duxisse; eiusdem esse exemplaria X' et X''; ex X' autem A et BC quae parum inter se differunt, ex X'': a¹ et b¹ quarum altera ut excerptum prioris se praebet; ex X' et X'': A² et B² descendisse.

d

Thuriis (in agro Sybaritico) a. 1879 reperta; servatur hodie in Musaeo neapolitano — mm. 54 (lat.), 29 (alt.) — s. IV—III a. Chr. n.; effigiem vide p. 28

Edidere: Murray; Comparetti, *Lam. orf.* [des. Barnabei]; v. infra.

ΠΡΩΤΟΤΟΝΟΤΗΜΑΙΤΙΕΘΗΓΑΜΜΑΤΡΙΕΠΑΚΥΒΕΛΕΙΑΚΟΡΡΑ
 ΟΣΕΝΤΑΙΝΔΗΜΗΤΡΟΣΗΤ
 ΤΑΤΑΙΤΤΑΤΑΠΤΑΖΕΥΙΑΤΗΤΥΑΕΡΣΑΠΤΑΗΛΙΕΠΥΡΔΗΙΧΑΝΤΑ
 ΣΤΗΙΝΤΑΣΤΗΝΙΣΑΤΟΠΕΝΙΚΑΙΜ
 ΣΗΔΕΤΥΧΑΙΤΕΦΑΝΗΣΠΑΜΜΗΣΤΟΙΜΟΙΡΑΙΣΣΤΗΤΟΙΓΑΝΝΥΑΙ
 ΠΙΑΝΗΣΥΚΛΗΤΕΔΑΙΜΟΝΔΕΥΧΙ
 ΣΠΑΤΑΡΑΤΙΚΠΑΝΤΑΔΑΜΑΣΤΑΠΑΝΤΗΡΝΥΝΤΑΙΣΕΜΒΛΟΝΤΑ
 ΔΕΠΑΝΤΕΜΟΙΒΗΣΤΛΗΤΕΑΣΙΑ
 5 ΙΤΗΜΗΑΕΡΙΠΤΥΡΜΕΜΜΑΤΕΡΛΥΕΣΤΙΣΘΙΔΑΝΤΑΤΟΝΗΣΣΙΝ
 ΝΥΞΙΝΗΜΕΘΗΜΕΡΑΝΕΓΛΥΥΕΣ
 ΕΠΠΗΜΑΡΤΙΝΗΣΤΙΑΣΤΑΝΖΕΥΕΝΟΡΥΤΤΙΕΚΑΙΠΑΝΟΠΤΑΔΙΕ
 ΝΑΙΜΙΥΝΜΑΤΕΡΕΜΑΣΕΠ
 ΩΥΣΟΝΕΟΕΥΧΑΣΤΑΚΤΑΠΥΔΑΣΗΟΛΚΑΠΕΔΙΩΧΑΜΑΤΕΜΑΝΚ
 ΑΛΗΔΙΕΡΑΔΑΜΝΕΥΔΑΜΝΟΙ
 ΚΤΑΚΤΗΡΙΕΡΑΜΑΡΔΗΜΗΤΕΡΠΥΡΖΕΥΚΑΙΗΧΟΟΝΙΑΤΡΑΒΧΑ
 ΗΤΡΟΣΗΜΣΤΗΟΙΣΤΝ
 ΗΡΩΣΝΗΓΑΥΝΝΓΑΟΣΕΣΦΡΕΝΑΜΑΤΑΙΜΗΤΝΝΤΗΣΝΥΣΧΜΜ
 ? ΕΣΤΩΙΕΙΛΕΙΖCΙΡΗΝ
 10 ΑΙΑΦΗΡΤΟΝΟΣΣΜΜΙΕΣΤΟΝΑΕΔΤΑΙΤΙΧΝΙΜΝΗΣΦΡΕΝΑΜΑΡ
 ΓΤΩΣ

Ex hac inscriptione ubi verba quae intelleguntur cum obscuris et corruptis mixta et confusa sunt, hymnum in Cererem restituit Diels (Ein orphischer Demeterhymnus — aus der Festschrift für Theodor Gomperz, Wien 1902), quem infra (ex Diels⁹) refero:

πρατογόνωι Γῆι ματρὶ ἔφη Κυβελήϊα Κόρρα·
 . . . Δήμητρος . . . πανόπτα Ζεῦ
 "Ηλιε Πῦρ διὰ πάντ' ἄστη νίσειαι, ὅτε Νίκαις
 ἡδὲ Τύχαις ἐφάνης <καὶ ὁμοῦ> παμμήστορι Μοίραι,
 5 τῇ τοι γάνυα πιαίνεις τῇ σῇ, κλυτὲ δαῖμον,
 δεσποτείαι· τὴν πάντα δαμασκά; <τὰ> πάντα κρατυντά,
 ἐμβρόντητα δὲ πάντα· <τὰ> Μοίρης τλητέα πάντη.
 μητέρι· Πῦρ μὲν μ' ἄγ(ε), εἰ νῆστις οἶδ' <ὑπομεῖναι>,
 10 ἐπτά τε νῆστιν νοξὶν ἢ μεθ' ἡμέραν (?) ἐλινύεν.
 ἐπτήμαρ τὴν νῆστις ἔην, Ζεῦ Ὀλύμπιε καὶ πανόπτα
 "Αλιε

Hanc restitutionem verbis acerrimis oppugnavit Comparetti, cui Gruppe (in B. P. W.), ea tamen amota acerbitate, consensit. Comparetti autem hanc inscriptionem exemplum esse τῶν λεγομένων ἀπορρήτων orphicae societatis arbitratus est. At silentio minime praetermittenda restitutio a Murray excogitata, quae fidelior et certior quam Dielesiana haud dubie apparet:

Πρωτόγονε Γῆ Μητίετα παμματριεῖα (?) Κυβελεία Κόρρα, ὁσίῃ
 παῖς (?) Δήμητρος ἡταται (?) παταπτα (= παντόπτα?) Ζεῦ Ἰάτῃ, τὸ δὲ
 Σάραπι (?) "Ηλιε πυραυή φανταστῇ φανταστῇ ἑκατο . . . ιε (?) Νίκα ἴση
 δὲ Τύχα· ἴτε Φάνης πάμμηστοι Μοίραι [οἱ Νίκαις ἡδὲ τύχαις ἐφάνης
 παμμήδεσι Μοίραις] Στῆτοι (?) παντανυσταὶ (?) εὐκλῆτε Δαῖμον δέσποτα
 Ἰάτῃ (?) παντοδάμαστα παντήρυνοντα (= παντοκράτουντα?) ἐλασίβροντα
 δρεπάνιε (?) τλητέα πάντη. Μῆ ἀέρι πύωμ' ἔμ μοι ἐπαύης, (?) τίσω . . .
 ἐπτατόνηστιν. Νοξὶν ἢ μεθ' ἡμέραν ἐγὼ . . . ἐπτήμαρ τὴν νηστιαστὸν (?)
 Ζεῦ ἐνορύττει καὶ πανόπτα διε ναματιαῖε (?) . . . ἐκπιδύσετε ῥεῦμ' ἄστάντα
 πυρὸς . . . καππεδίον (?) . . . ἡγεμὸν διε Ῥαδάμανθυ ἐξᾶ-
 μαρ Ζεῦ . . . Δά<μα>τρα . . . ἱητρός "Ηλιε (?) ὡς <ᾗ>ν
 ἢ σύνναος πέντ' ἄματα μῆ συμμηστόρε (?) . . . ωρην

Gruppe (in B. P. W.) hymnum aliquem graeco idiomate confectum, in sermonem inexplicatum, qui nomina deorum servaret, versum esse opinatus est.

Inscriptionem neque ad ἀπόρρητα λεγόμενα tribuendam neque omnino quae ephesia grammata appellantur, magna quidem ex parte corrupta, mutila et vitiosa continere arbitror eamque, dubitanter et in-absolute, ita restituo:

Πρωτόγονο(ς) Γῆ μητιέτη(ς) παμματριεῖα, Κυβελεία Κόρρα ὁσίῃ
 παῖς Δήμητρος, ἡτ[ι]τᾱταί <σοι> πᾱ<ν>τα <τὰ> π<ᾱν>τα· Ζεῦ ἱατῇ<ρ> τὸ ἀερσᾱ-
 π<ᾱν>τα "Ηλιε Πῦρ δη[ι]χ[ι]ανταστῇ[ι]ς <δηϊαν>ταστής, ἱσᾱτ<ρ>οπε Νίκα

ἵ[μ]|ση δὲ Τύχα ἵτε, Φάνης πάμμηστοι Μοῖραι ⁺ σσητοι ⁺ γάννα πιαντής (ε)ϝ-
 5 κλητε Δαῖμον Ζεὺ[χι]|ς πατήρ <κρ>άτι<στος> <αἰ> παντοδαμάστα παντηρ-
 νύντα (= παντοκρατῶντα?) ἵσ' ἐμβρόντα <ή>δὲ πανταμοιβῆς τλητέα σὺν|ιτε.
 μὴ ἀέρι(ε) Πῶρ με, μμᾶτερ, ⁺ αὔε ⁺ στισο, ἰδέ· ἐπτά τὸ νησ[ο]<τεύε>ιν { τὸ
 νησ[ο]<τ>ιν <εῖναι>} νυξιν ἤ μεθ' ἡμέραν ἐκ(έ)λ[υ]<ε>υες· | ἐπτήμαρ
 τή<ν> νηστιαστάν { νηστ(ε)ί[αστ]αν? }, Ζεὺ ἐνορύττει [ἐριούνει?] καὶ παν-
 10 ὅπτα διε, <δμ>νυμι [υ.]· μᾶτερ, ἐμᾶς ἐπ[<άκ>ουσον [εο] εὐχᾶς, <ας>τάκτα
 πυρὸς βροᾶ καπ<π>εδί(ο)ν χαμα<ί> τε μαν<α> καλῇ ἄδ' ἱερὰ [δαμν] εὐδα<ί>μ<ω>ν
 οἰκτακτῆρ ἱερ<όν> ὄμαρ, Δήμητερ Πῶρ Ζεὺ καὶ ἡ χθονία <ἀ>τάρβακ[η]-
 τ[ρ]ος ⁺ ἡμστηοισιν | ἥρως ⁺ νηγαυν ⁺ φάος ⁺ ἐς ⁺ φρένα ⁺ ματαιμητηντηνον ⁺
 συμμήτωρ ⁺ εἰλη[ι.] Σ<ε>ιρὴν | <γ>αῖα φήργονος σ(ύ)μμ[ι]εστον ⁺ αε.ται-
 15 τιχνιμνης ⁺ φρέν' ἄμαρ. τωσ

1 Πρωτόγονος) non ut deus (hymn. orph. 6, 1; 14, 1; fr. 36; 48; 57; etc. [Ab.]; at potius epitheton ad Terram appositum (cfr. hymn. orph. 30, 2; 52, 6). μητιέτη<ς> servavi παμματριέπα] παμματριά(?) , ut vidimus, Murray; παμματριέπα (cfr. παμμήτειρα hymn. hom. XXX, 1; hymn. orph. 10, 1) servavi; nam suffixum -πα in dialectis infimae Italiae invenitur (cfr. Ribezzo, Questioni italiane di storia e preistoria p. 69 sqq., in Neapolis I, fasc. 1 [1913]). Κυβελεία cfr. Preller, Gr. Myth.⁴, 638 sqq.; Diels, E. o. Dh. 1—2 ΟΣΕΝΤΑΙΝ] ὁσίη παῖς(?) Murray (v. supra) 2 σοι adieci πᾶ<ν>τα <τὰ> π<άν>τα correxi et supplevi (cfr. πάντων κρατέεις μούνη καὶ πᾶσιν ἀνάσσεις hymn. orph. 68, 10 etc.) ἱατή<ρ> cfr. hymn. orph. 67, 1 (ἱητήρ) ἀερσάπ<αν>τα supplevi; cfr. ἀερσίπους homericum — (Hes. Op. et D. v. 5—8) 3 Ὁλιε Πῶρ cfr. etiam infra. Apud Empedoclem πῶρ = Ζεύς (Gruppe, Kern; cfr. Olivieri o. l. p. 73); magnam habet partem in doctrinis orphicis pythagoricis. „Bei dem Fasten der Mysten, wie bei dem langen Tag der Juden das Verschwinden der Sonne das Signal zum Essen gab“, Diels⁸. δηιανταστής scripsi (cfr. δηῖδω, δήιος = hostilis) ΙΣΑΤΟΠΕ] ἰσότ<ρ>οπε correxi 4 ἵτε cfr. hymn. orph. 27, 11, 13 [ἔρχεο]; 43, 10 [ἔλθετ']; Soph. Ajax, 695 sqq. Φάνης cfr. hymn. orph. 6, 8; fr. 63 sqq., Diod. I, 13 etc. (Beth, Ueber die Herkunft des orphischen Erikepaïos, W. Stud. XXIV, 1, 228—300). γάννα = γάνεα [Bücheler] 4—5 <ε>ϝκλητε Δαῖμον cfr. δαῖμον ἄριστε hymn. orph. 56, 1 5 κρ>άτι<στος> supplevi, cfr. κρατίστη (de Natura dictum) hymn. orph. 10, 25. παντοδαμάστα cfr. πανδαμάτωρ hymn. orph. 5, 3; 66, 5, πανδαμάτειρα 10, 26. παντηρνύντα = παντοκρατῶντα [? cf. Murray] cfr. πάντα κρατύνει hymn. orph. 3, 11; παντοκράτειρα 10, 4; 29, 10; πάντων... κρατέεις 68, 10, cfr. 87, 1; παντοδυνάστα 12, 4; 45, 2

6 ἐμβρόντα cfr. ἐμβροντάω σύνιτε dub. correxi 7 ἀέρι(ε) supplevi
 ΛΥΕ] αὔε correxi — cfr. Dieterich, N., 99 sqq. ἐπτά
 ἐπτῆμαρ cfr. ἐννῆμαρ Δηὼ στρωφᾶτ' οὐδὲ ποτ' ἀμβροσίης
 καὶ νέκταρος ἡδυπότοιο | πάσσαι' ἀκηχεμένη hymn. hom. V, 47 sqq.;
 νηστείην κατέπαυσας Ἐλευσίνος γυάλοισιν hymn. orph. 41, 4. „Die
 Nesteia spielte beim Thesmophorienfeste eine grosse Rolle (Plut. Dem. 30)“.
 septem tamen ille (Orpheus) diebus squalidus in ripa Cereris sine munere
 sedit, Ovid. Metam. 10, 13 Diels⁸. 10 ἐμᾶς ἐπάκουσον εὐχᾶς cfr.
 Μοῖραι, ἀκούσαι' ἐμῶν εὐχῶν hymn. orph. 59, 19, ἐπάκουσόν
 μου Pap. mag. II 27 etc. (ed. A. Dieterich, Lipsiae, Teubner, 1888).
 10—11 ἀσ)τάκτα πυρὸς ῥοὰ καπ(π)εδίο(ν) χαμα(ί) τε dub. scripsi; de his
 similitudinibus cfr. ἀεὶ ἀφ' στροφάλιγγι θοὸν ῥύμα δινεύουσα hymn. orph.
 10, 22 12 ἱερ(όν) ἄμαρ cfr. ἱερὸν ἄνθος hymn. orph. 50, 6 12—13
 ἀ)τάρβακτος cfr. Bacchyl. V, 139; Soph. Oed. Colon. 1556 sqq. 13 ψάος
 ἐς φρένα cfr. παμφαῆς ἔρνος hymn. orph. 6, 5 14 φήργονος cfr.
 θηροκτόνος hymn. orph. 36, 9

ΕΡΤΟΜΑΙ ΕΚ ΚΑΘΑΡΟΚΑΘΑΡΑ ΧΘΟΝΥ ΒΑ-
 ΣΙΛΕΙΑ ΕΝ ΚΛΗΣΕΝ ΒΟΛΕΝ ΣΤΕΚΑΙΑ
 ΘΑΝΑΤΟΙ ΘΕΟΙ ΑΛΛΟΙΚΑΙ ΓΑΡ ΕΓΩ
 ΥΜΩΝ ΓΕΝΟΣ ΟΛΒΙΟΝ ΕΥΤΟΜΑΙ
 ΕΙΜΕΝ ΑΛΛΑ ΜΕ ΜΟΡΑ ΕΔΑΜΑΣΕ
 ΚΑΙ ΑΘΑΝΑΤΟΙ ΘΕΟΙ ΑΛΛΟΙΚΑΙ ΑΣ
 ΣΤΕΡΟΒΛΗΤΑ ΚΕΡΑΥΝΟΝ ΚΥΚΛΟ
 ΔΕΞΕΡΤΑΝ ΒΑΡΥΡΕΝΘΕΟΣ ΑΡΓΑ
 ΛΕΟΙ ΟΙ ΜΕΡΤΟ ΔΕ ΠΕΒΑΝ ΣΤΕΦΑ
 ΝΟΠΟΣΙ ΚΑΡΡΗΛΙΜΟΙ ΣΙΔΕΣ ΣΠΟΙ
 ΧΑΣ ΔΕ ΥΡΟΚΟΛΠΟΝ ΕΔΥΝΧΟΝ
 ΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΣΙΜΕΡΤΟ ΔΑΠΕΒΛΗ
 ΣΤΕ ΜΑΝΟΠΟΣΙ ΚΑΡΡΑΣΙΜΟΙ
 ΣΙΘΑΡΙ ΕΚΑΙ ΜΑΚΑΡΙΣΤΕ ΘΕΟΣ ΔΕ
 ΣΗΙΑΝΤΙ ΒΡΟΤΟΙ ΘΕΡΙΦΟΣ ΕΣ ΓΑΛΕΠΕΤΟ

A

ΕΡΤΟΜΑΙ ΕΚΑΡΡΗΣΙ ΧΘΟΝΙ Χ
 ΚΑΘΑΡΑ ΧΘΟΝΙΩΝ ΒΑΣΙΛΗΙ
 ΕΥΚΛΕΚΑΙ ΕΥΒΟΥΛΕΥΙ ΚΑΙ ΘΕΟΙ ΔΑΙΜΟΝ
 ΕΑΛΛΟΙΚΑΙ ΠΡΑΕΠΩΝ ΥΜΩΝ ΓΕΝΘΕΥΧΩΜΑ
 ΙΟΛΒΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΠΟΝΑΙ ΔΑΝΤΑ ΠΕΙΤΕ ΕΙ
 ΕΡΓΩΙ ΕΝΕΚΑΟΥΤΙ ΔΙΚΑΩΝ
 ΕΙΤΕ ΜΕ ΜΟΡΑ ΕΔΑΜΑΣΑΤΟΝ
 ΕΙΤΕ ΑΣΤΕΡΟΠΗΤΙΚΡΑΥΝΩ
 ΝΥΝ ΔΙΚΕΤΙ ΚΩΠΑΙΑΤΗΝ ΗΦΕΣΕ
 ΦΟΝΕΑΝΩ ΣΜΕΙ ΠΡΟΦΩΓΕΙ ΨΗ
 ΕΔΡΑΣΕΣ ΕΥΑΓΕΙΩ

B

ΕΡΧΟΜΑΙ ΕΚ ΑΘΑΡΩ ΚΑΙ
 ΘΡΑΣΙΛΥΡ ΡΥΚ ΝΕΥΑΚΑ ΕΥ
 ΔΕΛΕΥ ΚΑΙ ΘΕΟΙ ΟΣ ΟΙΔΑΜΕΝ
 ΝΕΣΑΜΟΚΑΙΤΑΡ ΕΛΥ
 ΜΕΝ ΟΣ ΕΥΧΟΜΑΙ ΕΝΑ
 ΟΛΒΙΟΙΣ ΙΝΑ ΜΑΤΑ Π
 ΕΤΕ ΕΡΓΩΝ ΟΤΙ ΔΙΚ

ΑΥΤΗΝ ΕΤΥΜΕ ΜΟΙΡΑ
 ΕΤΕΡΟΠΗΤΙΚΑ ΚΕΡΑ
 ΥΝΟ ΜΥΝ ΔΕ ΚΤΚΩ
 ΙΚ ΠΑΡΑΦΣΕΑ
 ΠΕΡΟΦΕ ΧΕΛ
 ΕΔΡΑΣ ΕΣΕΥΠ

ΑΛΛΟΤΟΤΑΧΥ ΧΗΠΡΟΛΗΠΗΙΦΑΟΣΑΧΙΟΙΟ
 ΔΕΞΙΟΝ ΕΣΟΙΑΣ ΔΕ ΕΝΑΙ ΠΕΦΥΛΑΓΜΕΧΟΝ
 ΕΙΥΜΑΛΑ ΠΑΝ ΠΑΧΑΙΡΕ ΠΑΩΝΗΤΟΠΑΘΗ
 ΜΑΤΟΔΟΥΠΛΗΤΡΟΣ ΘΕ ΠΕΠΟΝΘΕΙΣ ΘΕΣΕΙ
 ΕΝΟΥΕΞΕΑΝΟΡΩΠΟΥ ΕΡΥΦΟΣ ΕΣΤΑΛΑ
 ΕΠΕΤΕΣΧΑΙΡΧΑΙΡΕ ΔΕ ΞΙΑΝΟΔΟΙΠΡΟ
 ΛΕΙΜΩΝΑΣ ΤΕΙΕΡΟΥΣ ΚΑΙ ΔΑΣΕΑ
 ΦΕΡΣΕΦΟΝ ΕΦΑΣ

MENANDERSTUDIEN

VON

SIEGFRIED SUDHAUS

Preis 4 Mark.

Die zweite Auflage der Sudhausschen Menanderausgabe (Heft 44/46 der vorliegenden Sammlung, vgl. das Verzeichnis am Schluß) bringt und verwertet die Ergebnisse von drei Forschungsreisen nach Kairo. Christian Jensen hat zu zwei verschiedenen Malen den Papyrus durchgearbeitet, Sudhaus mit seinem Manuskript der Ausgabe in der Hand eine dritte Nachprüfung unternommen. So ist der Apparat von allen früheren Ausgaben unabhängig neugestaltet worden. In seinen Menanderstudien bringt Sudhaus die wichtigsten Ergebnisse dieser Neubearbeitung zur kritischen Darstellung und unterzieht die entscheidenden Stellen einer eingehenden Behandlung: so ist dies Buch eine notwendige Ergänzung zu den knappen Andeutungen im Apparat der Ausgabe.

Das Jenseits im Mythos der Hellenen

Untersuchungen über antiken Jenseitsglauben

von

Prof. Dr. L. Radermacher.

VIII und 152 S. 1903. M 6.—

ARX ATHENARVM A PAVSANIA DESCRIPTA IN VSVM SCHOLARUM

Ediderunt

Otto Jahn et Adolfus Michaelis.

Editio Tertia Actis Arcis et Fasciculo Tabularium Aucta

Preis mit Atlas 10 Mark.

SOPHOCLIS ELECTRA IN USUM SCHOLARUM EDIDIT

OTTO JAHN

EDITIO TERTIA CURATA AB

ADOLPHO MICHAELIS

VII, 175 S. 1882. Preis: 3.60 Mark.

KLEINE TEXTE FÜR VORLESUNGEN UND ÜBUNGEN

HERAUSGEGEBEN VON HANS LIETZMANN

- 1 DAS MURATORISCHE FRAGMENT und die monarchianischen prologe zu den evangelien, hrsg. v. H. Lietzmann. 2. Aufl. 16 S. 0.30 M.
- 2 DIE DREI ÄLTESTEN MARTYROLOGIEN, hrsg. v. H. Lietzmann. 2. Aufl. 18 S. 0.40 M.
- 3 APOCRYPHA I: Reste d. Petrus-evangeliums, d. Petrusapokalypse u. d. Kerygma Petri, hrsg. v. E. Klostermann. 2. Aufl. 16 S. 0.30 M.
- 4 AUSGEWÄHLTE PREDIGTEN I: Origenes homilie X zum Jeremias, homilie VII zum Lukas, homilie XXI zum Josua hrsg. v. E. Klostermann. 2. Aufl. 25 S. 0,70 M.
- 5 LITURGISCHE TEXTE I: Zur gesch. d. orientalischen taufe u. messe im 2. u. 4. jahrh., ausgew. v. H. Lietzmann. 2. Aufl. 16 S. 0.30 M.
- 6 DIE DIDACHE hrsg. v. H. Lietzmann. 3. Aufl. 16 S. 0.30 M.
- 7 BABYLONISCH-ASSYRISCHE TEXTE, übers. v. C. Bezold. I. Schöpfung und Sintflut. 2. Aufl. 24 S. 0.40 M. [21 S. 0.40 M.]
- 8 APOCRYPHA II: Evangelien, hrsg. v. E. Klostermann. 2. Aufl.
- 9 PTOLEMAEUS BRIEF AN DIE FLORA hrsg. v. A. Harnack. 2. Aufl. 10 S. 0.30 M.
- 10 DIE HIMMELFAHRT DES MOSE, hrsg. v. C. Clemen. 16 S. 0.30 M.
- 11 APOCRYPHA III: Agrapha, slavische Josephusstücke, Oxyrhynchusfr. 1911 hrsg. v. E. Klostermann. 2. Aufl. 26 S. 0.50 M.
- 12 APOCRYPHA IV: Die apokryphen briefe des Paulus an die Laodicener und Korinther, hrsg. v. A. Harnack. 2. Aufl. 0.60 M.
- 13 AUSGEWÄHLTE PREDIGTEN II: Fünf festpredigten Augustins in gereimter prosa, hrsg. v. H. Lietzmann. 16 S. 0.30 M.
- 14 GRIECHISCHE PAPYRI hrsg. v. H. Lietzmann. 2. Aufl. 32 S. 0.80 M.
- 15/16 DER PROPHET AMOS, Hebräisch und Griechisch, hrsg. v. J. Meinhold und H. Lietzmann. 32 S. 1.00 M.
- 17/18 SYMBOLE DER ALTEN KIRCHE, ausgewählt von H. Lietzmann. 2. Aufl. 40 S. 1.— M.
- 19 LITURGISCHE TEXTE II: Ordo missae secundum missale romanum, hrsg. v. H. Lietzmann. 2. Aufl. 32 S. 0.40 M.
- 20 ANTIKE FLUCHTAFELN hrsg. v. R. Wünsch. 2. Aufl. 31 S. 0.70 M.
- 21 DIE WITTENBERGER U. LEISNIGER KASTENORDNUNG 1522, 1523, hrsg. v. H. Lietzmann. 24 S. 0.60 M.
- 22/23 JÜDISCH-ARAMÄISCHE PAPYRI AUS ELEPHANTINE sprachlich und sachlich erklärt v. W. Staerk. 2. Aufl. 38 S. 1.30 M.
- 24/25 LUTHERS geistliche Lieder, hrsg. v. A. Lietzmann. 31 S. 0.60 M.
- 26/28 LATEINISCHE CHRISTLICHE INSCHRIFTEN mit einem anhang jüdischer inschriften, ausgew. u. erkl. v. E. Diehl. 2. Aufl. 86 S. 2.20 M.
- 29/30 RES GESTAE DIVI AVGVSTI, hrsg. u. erkl. v. E. Diehl. 2. Aufl. 40 S. 1.20 M. [15 S. 0.40 M.]
- 31 ZWEI NEUE EVANGELIENFRAGMENTE hrsg. u. erkl. v. H. B. Swete.
- 32 ARAMÄISCHE URKUNDEN z. gesch. d. Judentums im VI u. V jahrh. vor Chr. sprachl. u. sachl. erkl. v. W. Staerk. 16 S. 0.60 M.
- 33/34 SUPPLEMENTUM LYRICUM (Archilochus Alcaeus Sappho Corinna Pindar) hrsg. v. E. Diehl. 2. Aufl. 44 S. 1.20 M.
- 35 LITURGISCHE TEXTE III: Die konstantinopolitanische messliturgie vor dem IX. jahrhundert v. A. Baumstark. 16 S. 0.40 M.
- 36 LITURGISCHE TEXTE IV: Martin Luthers Von ordnung gottesdiensts. Taufbüchlein, Formula missae et communionis 1523 hrsg. v. H. Lietzmann. 24 S. 0.60 M.

- 37 LITURGISCHE TEXTE V: Martin Luthers Deutsche Messe 1526 hrsg. v. H. Lietzmann. 16 S. 0.40 M.
- 38/40 ALT-LATEINISCHE INSCRIFTEN hrsg. v. E. Diehl. 2. Aufl. 92 S. 2.40 M., gbd. 2.80 M.
- 41/43 FASTI CONSULARES IMPERII ROMANI (30 v. Chr.—565 n. Chr.) mit Kaiserliste bearb. v. W. Liebenam. 128 S. 3 M., gbd. 3.40 M.
- 44/46 MENANDRI reliquiae nuper repertae hrsg. v. S. Sudhaus. 2. Aufl. 103 S. 2.00 M., gbd. 2.40 M. [mann. 64 S. 1.50 M.]
- 47/49 LATEINISCHE ALTKIRCHLICHE POESIE ausgewählt v. H. Lietz-
- 50/51 URKUNDEN ZUR GESCHICHTE DES BAUERNKRIEGES UND DER WIEDERTÄUFER hrsg. v. H. Böhmer. 36 S. 0.80 M.
- 52/53 FRÜHBYZANTINISCHE KIRCHENPOESIE I: Anonyme hymnen des V.—VI. jahrhunderts ediert v. Dr. Paul Maas. 32 S. 0.80 M.
- 54 KLEINERE GEISTLICHE GEDICHTE DES XII JAHRHUNDERTS hrsg. v. A. Leitzmann. 30 S. 0.80 M.
- 55 MEISTER ECKHARTS BUCH D. GÖTTLICHEN TRÖSTUNG U. VON DEM EDLEN MENSCHEN hrsg. v. Ph. Strauch. 51 S. 1.20 M.
- 56 POMPEIANISCHE WANDINSCRIFTEN hrsg. v. E. Diehl. 60 S. 1.80 M.
- 57 ALTITALISCHE INSCRIFTEN hrsg. v. H. Jacobsohn. 32 S. 0.80 M.
- 58 ALTJÜDISCHE LITURG. GEBETE hrsg. v. W. Staerk. 32 S. 1.00 M.
- 59 DER MIŠNATRAKTAT BERAKHOTH IN VOKALISIERTEM TEXT herausg. v. W. Staerk. 16 S. 0.60 M.
- 60 EDWARD YOUNGS GEDANKEN ÜBER DIE ORIGINALWERKE übersetzt von H. E. v. Teubern hrsg. v. K. Jahn. 46 S. 1.20 M.
- 61 LITURGISCHE TEXTE VI: Die Klement. liturgie a. d. Const. apost. VIII mit anhängen hrsg. v. H. Lietzmann. 32 S. 0.80 M.
- 62 VULGÄRLATEIN. INSCRIFTEN hrsg. v. E. Diehl. 180 S. 4.50 M., gbd. 5 M.
- 63 GOETHE'S ERSTE WEIMARER GEDICHTSAMMLUNG mit varianten hrsg. v. A. Leitzmann. 35 S. 0.80 M., gbd. 1.20 M.
- 64 DIE ODEN SALOMOS aus dem syrischen übersetzt mit anmerkungen von A. Ungnad und W. Staerk. 40 S. 0.80 M.
- 65 AUS DER ANTIKEN SCHULE. Griechische texte auf papyrus holztafeln ostraka ausgew. u. erklärt v. E. Ziebarth. 33 S. 2. Aufl. 0.80 M.
- 66 ARISTOPHANES Frösche mit ausgewählten antiken scholien herausgeg. v. W. Süss. 90 S. 2 M., geb. 2.40 M. [56 S. 1.20 M.]
- 67 DIETRICH SCHERNBERG'S Spiel von Frau Jutten hrsg. v. E. Schröder.
- 68 LATEINISCHE SACRALINSCRIFTEN ausg. v. F. Richter. 45 S. 0.90 M.
- 69 POETARVM VETERVM ROMANORVM reliquiae selegit E. Diehl. 165 S. 2.50 M., geb. 3.— M.
- 70 LITURGISCHE TEXTE VII: Die Preussische Agende im auszug hrsgg. v. H. Lietzmann. 42 S. 0.80 M., geb. 1.— M.
- 71 CICERO PRO MILONE mit dem commentar des ASCONIVS und den SCHOLIA BOBIENSIA hrsg. v. P. Wessner. 1.60 M., geb. 2.— M.
- 72 DIE VITAE VERGILIANAE hrsg. v. E. Diehl. 60 S. 1.50 M.
- 73 DIE QUELLEN VON SCHILLERS UND GOETHE'S BALLADEN zusammengestellt v. A. Leitzmann. 51 S. 3 Abb. 1.20 M., geb. 1.50 M.
- 74 ANDREAS KARLSTADT VON ABTUHUNG DER BILDER und das keyr bedtler vnther den christen seyn sollen 1522 und die Wittenberger beutelordnung hrg. v. H. Lietzmann. 32 S. 0.80 M.
- 75 LITURGISCHE TEXTE VIII: Die Sächsische Agende im auszug hrsg. v. H. Lietzmann. 36 S. 0.80 M., geb. 1.— M.
- 76 AUSWAHL AUS ABRAHAM A. S. CLARA hrsg. v. K. Bertsche. 47 S. 1.— M.

- 77 HIPPOCRATIS de aere aquis locis mit der alten lateinischen übersetzung
hrsg. v. G. Gundermann. 50 S. 1.20 M.
- 78 RABBINISCHE WUNDERGESCHICHTEN des neutestamentlichen zeitalters
in vokal. text mit anmerkungen v. P. Fiebig. 28 S. 1.— M.
- 79 ANTIKE WUNDERGESCHICHTEN zum studium der wunder des Neuen
Testaments zusammengestellt. v. P. Fiebig. 27 S. 0.80 M.
- 80 VERGIL AENEIS II mit dem commentar des Servius herausgeg. von
E. Diehl. 131 S. 2.— M., geb. 2.50 M. [geb. 1.80 M.
- 81 ANTI-XENIEN in auswahl hrsg. v. W. Stammeler. 68 S. 1.40 M.
- 82 APOLLONIUS DYSCOLUS De pronomiribus pars generalis edidit Dr.
Paulus Maas. 44 S. 1.— M.
- 83 ORIGENES, EUSTATHIUS v. ANTIÖCHIEN, GREGOR v. NYSSA über die
Hexe von Endor hrsg. v. Erich Klostermann. 70 S. 1.60 M.
- 84 AUS EINEM GRIECHISCHEN ZAUBERPAPYRUS herausgeg. und erklärt
von Richard Wünsch. 31 S. 0.70 M.
- 85 DIE GELTENDEN PAPSTWAHLGESETZE hrsg. v. F. Giese. 56 S. 1.20 M.
- 86 ALTE EINBLATTDUCKE hrsg. v. Otto Clemen. 77 S. 1.50 M.
- 87 UNTERRICHT DER VISITATOREN an die pfarrherrn im kurfürstentum
zu Sachsen herausgeg. von Hans Lietzmann. 48 S. 1.— M.
- 88 BUGENHAGENS BRAUNSCHWEIGER KIRCHENORDNUNG hrsg. v. H.
Lietzmann. 152 S. 2.40 M. [2.60 M., geb. 3.— M.
- 89 EURIPIDES MEDEA mit scholien herausg. von Ernst Diehl. 116 S.
- 90 DIE QUELLEN VON SCHILLERS WILHELM TELL zusammengestellt v.
Albert Leitzmann. 47 S. 1.20 M., geb. 1.50 M.
- 91 SCHOLASTISCHE TEXTE I: Zum Gottesbeweis d. Thomas v. Aquin
zusammengestellt v. E. Krebs. 64 S. 1.50 M.
- 92 MITTELHOCHDEUTSCHE NOVELLEN I: Die heidin hrsg. v. L. Pfann-
müller. 51 S. 1.20 M. [71 S. 1.50 M., geb. 1.80 M.
- 93 SCHILLERS ANTHOLOGIE-GEDICHTE kritisch hrsg. v. W. Stammeler.
- 94 ALTE UND NEUE ARAMÄISCHE PAPYRI übersetzt und erklärt von
W. Staerk. 73 S. 2.— M.
- 95 MITTELHOCHDEUTSCHE NOVELLEN II: Rittertreue. Schlegel hrsg. v.
L. Pfannmüller. 63 S. 1.50 M. [64 S. 1.60 M.
- 96 DER FRANCKFORTER („eyn deutsch theologia“) hrsg. v. W. Uhl.
- 97 DIODORS RÖMISCHE ANNALEN bis 302 a. Chr. samt dem Ineditum
Vaticanum hrsg. v. A. B. Drachmann. 72 S. 1.80 M.
- 98 MUSAIOS, HERO U. LEANDROS m. ausgew. varianten u. scholien hrsg. v.
A. Ludwig. 54 S. 1.50 M.
- 99 AUTHENTISCHE BERICHTe über Luthers letzte lebensstunden heraus-
gegeben von Dr. J. Strieder. 42 S. 1.20 M.
- 100 GOETHEs RÖMISCHE ELEGIEN nach der ältesten reinschrift hrsg. v.
A. Leitzmann. 56 S. Brosch. 1.30 M., geb. 1.70 M.
- 101 FRÜHNEUHOCHDEUTSCHES GLOSSAR von Alfred Götze. VIII u.
136 S. 3.40 M., geb. 3.80 M. [0.50 M.
- 102 DIE GENERALSYNODAL-ORDNUNG hrsg. von A. Uckeley. 20 S.
- 103 DIE KIRCHENGEMEINDE- UND SYNODALORDNUNG f. d. provinzen
Preußen, Brandenburg, Pommern, Posen, Schlesien u. Sachsen hrsg
v. A. Uckeley. 36 S. 0.90 M. [64 S. 1.50 M.
- 104 DIE RHEINISCH-WESTFÄL. KIRCHENORDNUNG hrsg. v. A. Uckeley.
- 105 MYSTISCHE TEXTE AUS DEM ISLAM. Drei gedichte des Arabi 1240.
Aus d. Arab. übers. u. erläutert v. M. Horten. 18 S. 0.50 M.
- 106 DAS NIEDERDEUTSCHE NEUE TESTAMENT nach Emsers übersetzung.
Rostock 1530 hrsg. v. E. Weissbrodt. 32 S. 0.80 M.
- 107 HERDERS SHAKESPEARE-AUFSATZ in dreifacher gestalt mit anm.
hrsg. v. F. Zinkernagel. 41 S. 1.— M.

- 108 KONSTANTINS KREUZESVISION in ausgew. texten vorgelegt v. J. B. Aufhauser. 26 S. 0.60 M.
- 109 LUTHERS KLEINER KATECHISMUS, der deutsche text in seiner geschichtlichen entwicklung v. J. Meyer. 32 S. 0.80 M.
- 110 HISTORISCHE ATTISCHE INSCRIFTEN ausgewählt u. erklärt von E. Nachmanson. 82 S. 2.20 M.
- 111 AUSGEWÄHLTE ILIASSCHOLIEN hrsg. v. W. Deecke. 88 S. 2.40 M.
- 112 SUPPLEMENTUM EURIPIDEUM hrsg. v. H. v. Arnim. (die neuen Euripidesfunde) 80 S. 2.— M.
- 113 SVPLEMENTVM SOPHOCLEVM hrsg. v. E. Diehl. (Indagatores. Eurypylus), 33 S. 0.90 M.
- 114 DIE VERFASSUNG DES DEUTSCHEN REICHES vom Jahre 1849 hrsg. v. L. Bergsträsser. 104 S. 2.20 M.
- 115 GRIECHISCHE INSCRIFTEN ZUR GRIECHISCHEN STAATENKUNDE, ausgewählt v. F. Bleckmann. 79 S. 2.— M.
- 116 DIE QUELLEN ZU HEINRICH VON KLEISTS MICHAEL KOHLHAAS. Hrsg. von Rudolf Schlösser. 14 S. 0.35 M.
- 117 MEISTER ECKHART: Reden der Unterscheidung, hrsg. von E. Diederichs. 45 S. 1.— M. [42 S. 1.— M.]
- 118 ORATORUM ET RHETORUM GRAECORUM nova fragmenta ed. K. Jander
- 119 TEXTE ZU DEM STREITE ZWISCHEN GLAUBEN UND WISSEN IM ISLAM, dargestellt von M. Horten. 43 S. 1.20 M.
- 120 HIPPOKRATES ÜBER AUFGABEN UND PFLICHTEN DES ARZTES in einer Anzahl auserlesener Stellen aus dem Corpus Hippocraticum hrsg. v. Th. Meyer-Steineg u. W. Schonack. 0.80 M.
- 121 HISTORISCHE GRIECHISCHE INSCRIFTEN bis auf Alexander d. Grossen ausgewählt u. erklärt v. E. Nachmanson. 60 S. 1.75 M.
- 122 URKUNDEN ZUR ENTSTEHUNGSGESCHICHTE DES DONATISMUS hrsg. v. Hans von Soden. 56 S. 1.40 M.
- 123 HUGO VON ST. VICTOR SOLILOQUIUM DE ARRHA ANIMAE UND DE VANITATE MUNDI hrsg. v. K. Müller. 51 S. 1.30 M.
- 124 DEUTSCHE LYRIK DES SIEBZEHNTEH JAHRHUNDERTS in Auswahl hrsg. v. P. Merker. 53 S. 1.40 M.
- 125 LITURGISCHE TEXTE IX: Die Hannoversche Agende im auszug hrsg. v. J. Meyer. 30 S. 0.75 M.
- 126 ANTIKE JESUS-ZEUGNISSE vorgel. v. J. B. Aufhauser. 51 S. 1.30 M.
- 127 AUSGEWÄHLTE PREDIGTEN JOHANN TAULERS herausg. v. L. Naumann. 62 S. 1.50 M.
- 128 BÜRGER'S GEDICHT DIE NACHTFEIER DER VENUS hrsgeg. v. W. Stammler. 56 S. 1.50 M.
- 129 TEXTE ZUR GESCHICHTE DES MONTANISMUS hrsg. v. D. N. Bonwetsch. 32 S. 0.80 M.
- 130 DER TOSEPHATRAKTAT ROŠ HAŠŠANA hrsg. v. Lic. Paul Fiebig. 16 S. 0.50 M. [59 S. 1.50 M.]
- 131 DIE LINDISCHE TEMPELCHRONIK neu bearb. v. Chr. Blinkenberg.
- 132 DIE RÖMISCHEN KRÖNUNGSEIDE DER DEUTSCHEN KAISER von H. Günter. 51 S. 1.20 M.
- 133 LAMELLAE AVREAE ORPHICAE edidit commentario instruxit Alex. Olivieri. 28 S. 1.— M.
- 134 P. VERGILI MARONIS BVCOLICA cum auctoribus et imitatoribus in usum scholarum edidit C. Hosius. 64 S. 1.— M., geb. 1.50 M.

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

ON
360
05

Olivieri, Alessandro
Lamellae avreae orphicae

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 12 24 07 10 024 4